

národní
úložiště
šedé
literatury

Metodická pomůcka k uplatnění autentických dřevin v památkách zahradního umění

Pejchal, Miloš
2021

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-437953>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 06.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Metodická pomůcka kuplatnění autenticity dřevin v památkách zahradního umění

Miloš Pejchal a Lukáš Štefl

BÚ AV ČR, v. v. i.

metodika v rámci projektu Biotické ohrožení památek zahradního umění: řasy, sinice a invazní rostliny
(DG16P02M041)

Metodická pomůcka k uplatnění autenticity dřevin v památkách zahradního umění

Miloš Pejchal a Lukáš Štefl

BÚ AV ČR, v. v. i.

metodika v rámci projektu Biotické ohrožení památek zahradního umění: řasy, sinice a invazní rostliny (DG16P02M041)

Program NAKI II, MK ČR

2020

Autoři

prof. Ing. Miloš Pejchal, CSc., Ing. Lukáš Štefl, Ph.D.

Oponenti

Ing. Pavel Borusík, Ph.D.

Ing. Zdeněk Novák

Citace

Pejchal M, Štefl L (2020) Metodická pomůcka k uplatnění autenticity dřevin v památkách zahradního umění. Certifikovaná metodika. BÚ AV ČR, v. v. i.

ISBN: 978-80-86188-68-3

Fotografie na úvodní straně: *Quercus palustris* v lednickém zámeckém parku (foto: Miloš Pejchal).

Obsah

1	Úvod.....	2
2	Účel metodiky.....	4
3	Popis metodiky a jejího uplatnění, zdůvodnění novosti postupů.....	5
4	Východiska.....	6
5	Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin.....	9
6	Návod na aplikaci poznatků o taxonomické autenticitě dřevin v praxi.....	12
6.1	Stanovení taxonomické autenticity.....	12
6.2	Aplikace poznatků o taxonomické autenticitě dřevin.....	13
7	Prameny.....	18
8	Seznam publikací předcházejících metodice.....	23
9	Příloha.....	24
	▪ Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin	

1 Úvod

Rostliny jsou diagnostickým prvkem památek zahradního umění, který je odlišuje od památek dalších oborů též organizujících a ztvárňujících prostor. Největší význam mezi rostlinami mají obvykle dřeviny¹, schopné pro svou mohutnost, dlouhověkost a vytrvalost nadzemní části nejvýrazněji formovat prostor. Podstatnou roli – vedle původních dřevin – mají taxony v naší květeně nepůvodní², na které je tato metodika především zaměřena.

Význam nepůvodních dřevin v památkách zahradního umění je výsledkem spolupůsobení řady níže zmíněných faktorů:

Naše památky zahradního umění jsou více či méně věrným odrazem cizích vzorů, především zahrady italské, francouzské a anglické krajinářské zahrady. Rostliny z těchto zemí byla snaha uplatňovat i v našich podmínkách. Choulostivé se pěstovaly (či jen přezimovaly) ve speciálních stavbách, jako byly fíkovny, později oranžerie a palmové skleníky.

Významnou součástí životního stylu elit bylo sběratelství, zahrnující i rostliny. Jako projev ducha doby se rozvinulo v *renesanci* a bylo základním programem tehdejších zahrad. První dobové knihy o zahradách se objevily kolem poloviny 16. století a až na výjimky pojednávají o rostlinách, ne o ztvárnění zahrad. Všechny tehdejší zahrady byly v určité míře zahradami botanickými. Oproti následujícímu baroknímu období se tzv. okrasné, léčivé a užitkové rostliny ještě přísně nerozlišovaly a pěstovaly pospolu. Mezi stromy měly zásadní význam ovocné druhy. Rostliny pocházely především z Evropy, Blízkého východu a severní Afriky (Wimmer, 2001, 2014).

Ze sběratelské vášně se zahrady vynaňovaly jen pozvolna a nikdy ne zcela. *Barokní zahrady* zahrnovaly, i přes záměrné potlačování individuality jednotlivých taxonů rostlin, bohaté sortimenty. Jejich základ tvořily rostliny pěstované v předchozím období, doplněné o introdukce z východu Severní Ameriky, v oranžériích se pěstovaly (přezimovaly) i rostliny z jihu Afriky a vzácně i z Číny. Ovocné dřeviny se již uplatňovaly mimo tzv. okrasné zahrady, zformovaly se i další typy zahrad, jako květinové, kuchyňské atd., ve kterých se pěstovaly speciální sortimenty rostlin. Odklon od absolutismu v důsledku osvícenectví měl za důsledek – vedle diferenciací kompozice – i zvětšení sortimentu rostlin v *rokokových zahradách*, u dřevin především výrazně kvetoucích keřů a taxonů s panašovaným listem. Bylo zčásti upuštěno od přísného oddělení jednotlivých typů zahrad, např. užitkové rostliny byly opět přípustné v tzv. okrasné zahradě (Wimmer, 2001, 2014).

Krajinářská zahrada (především 18. až počátek 19. století) využívala v průběhu svého vývoje rozdílně bohaté sortimenty rostlin. S vědomím určitého zjednodušení je možné konstatovat, že v klasickém období, které se u nás prakticky neuplatnilo (W. Kent, L. Brown, G. Mason), se používal obvykle jen velmi omezený sortiment dřevin, uspořádaných do skupin a porostů s málo propracovanou „vnitřní“ kompozicí. Racionalismus tohoto prvního období nahradil následně vyhraněný senzualismus (především na kontinentě) a důraz na malebno (*picturesque*), což dalo vznik sentimentální a přírodně-expressivní variantě krajinářské zahrady, jejichž specifika se mnohdy vzájemně v jednom objektu kombinovaly (W. Chambers, U. Price, W. Mason, R.-L. Marquis de Girardin, F. L. v. Sckell aj.) (Wimmer, 2001, 2014). Sortiment dřevin

¹ Předmětem zájmu jsou dřeviny dlouhodobě pěstovatelné ve venkovní kultuře.

² Označení *původní, nepůvodní* je používáno jen ve vztahu ke květeně ČR; podrobnější vysvětlení viz kapitola 5. Vztah dřevin k historické kompozici je vyjadřován – dle kontextu – pojmy *originální* či *autentický* a jejich zápornými ekvivalenty.

byl bohatší a z nich vytvářené vegetační prvky rozmanitější a se sofistikovanější kompozicí. Z cizích dřevin udávaly tón druhy z východu Severní Ameriky, začaly se uplatňovat menší kvetoucí dřeviny z ruských provincií Sibíře a Střední Asie. Východoasijské druhy se v 18. století pěstovaly jen výjimečně. Stejně tak měly velmi omezený význam i kultivary (Wimmer, 2001, 2014; Pejchal a Krejčířík, 2015; Pejchal a Štefl, 2019a,b).

V 19. století dominovaly tzv. *eklektické zahrady* (Wimmer, 2001, 2014), jež opustily myšlenku jednotného ztvárnění dle přírodních vzorů a kombinovaly různé styly (H. Repton, J. C. Loudon, P. J. Lenné, H. Fürst v. Pückler-Muskau, E. Petzold, G. Meyer). Ve středu pozornosti byla rostlina jako individuum, jehož vztah k větším jednotkám (klíma, půda, krajina, prostor, kompozice) stál mnohdy v pozadí. Bouřlivý nárůst sortimentů byl dán jak introdukcí nových dřevin (obzvláště ze západu Severní Ameriky a z Východní Asie), tak rozvojem šlechtění (rododendrony, šeříky, růže, konifery aj.). Vznikaly specializované sbírky dřevin (arboreta, pineta, rozária).

Sortiment střeoevropských dřevin je velmi omezený, např. ve srovnání s obdobnými klimatickými oblastmi Severní Ameriky a východní Asie. *Chybí nebo jsou nedostatečně zastoupeny domácí dřeviny atraktivních kompozičních vlastností*, např.: liány, pokravné dřeviny, stálezelené listnáče, druhy kvetoucí nápadně v předjaří, v létě a na podzim (90% kvete od dubna do poloviny června), s červenými, oranžovými, modrými a fialovými květy, s bílými, žlutými, oranžovými, modrými, fialovými a růžovými plody, s výrazným sivým až stříbřitým olistěním, s vonnými květy a aromatickými listy, s velmi hrubou nebo velmi jemnou texturou, nápadnou kůrou či borkou, strohých tvarů atd. (Kiermeier, 1990; Pejchal, 2018).

Kultivary druhů majících svůj přirozený areál i na našem území nabídku vzhledových vlastností do určité míry rozšiřují. Nelze je však označit za původní, protože jsou kulturního původu. Až na výjimky též vznikly mimo naše území.

Nezanedbatelnou roli hrály i **důvody hospodářské, vědecké a vzdělávací**, u nejmladších památek též **odolnost** některých cizích dřevin **vůči antropogenním stresovým faktorům**.

Problematicke vegetačních prvků v památkách zahradního umění nebyla dlouho věnována adekvátní pozornost; viz např. Novák (1988). Projevovalo se to – a do určité míry stále projevuje – jak v mezinárodních dokumentech o ochraně kulturního dědictví a teorii památkové péče, tak i její praxi. Významným krokem v nahlížení na vegetační prvky se stal článek 11 Florentské charty: "*Kontinuální údržba historických zahrad je prvořadou činností, a to nezbytně kontinuálního charakteru. Vzhledem k tomu, že hlavním materiálem jsou rostliny, je možné udržovat dílo v dobrém stavu dílčími náhradami a – v dlouhodobém výhledu – cyklickou obnovou (holosečí a novou výsadbou, respektive umístěním již vyzrálých rostlinných jedinců)*." (POLÁKOVÁ, 2007, s. 130).

Praktická aplikace teoretických úvah a obecných proklamací je však zdoluhavá a s mnoha úskalími. V plné míře to platí pro oblast péče o památky zahradního umění, která má tradičně určité zpoždění oproti ostatním specializacím památkové péče. Jedním z důvodů tohoto stavu, ne však jediným, jsou *specifika rostlinných prvků* (viz kapitola 4). V čele nových myšlenkových proudů v památkové péči jsou obvykle kunsthistorikové, kteří (z pochopitelných důvodů) nevěnují rostlinným prvkům větší pozornost. Jednou z výjimek rychlé praktické aplikace některých myšlenek výše zmíněného článku Florentské charty ve střeoevropském prostoru představují práce německých autorů (Jordan, 1985; Jordan a Meyer, 1991).

2 Účel metodiky

Usnadnit činnost v následujících oblastech:

- **Stanovení taxonomické autenticity dřevin**, tedy autenticity materiální substance dřevinných vegetačních prvků. Uplatnění metodiky má smysl především tehdy, když jak z archivních materiálů, tak z hodnocení do současnosti dochovaných dřevinných vegetačních prvků v dané památce, výsledků zahradní archeologie atd. neexistuje dostatek údajů o historii jejich použití. Údaje v ní obsažené mohou přispět ke stanovení obou aspektů autenticity³, které vymezuje *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče* (Pejchal a Šimek, 2016, 2018), případně *Metodika hodnocení porostů dřevin pro potřeby památkové péče* (Borusík aj., 2020). Mohou být využity i při hodnocení autenticity materiální substance dřevinných vegetačních strukturálních prvků koncepčně utvářených, jak ji vymezuje *Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění* (Olšan aj., 2015b). Využít se k tomu dají především informace o době zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR) a na území ČR.
- **Aplikace poznatků o taxonomické autenticitě dřevin v praxi**. Je třeba zohlednit řadu faktorů, které nezřídka působí protikladně.

Poznámka: Autenticita památek zahradního umění, včetně jejich dřevinných vegetačních prvků, je složitá a mnohvrstevná; viz např. Olšan aj. (2015b). **Údaje v metodice obsažené je třeba brát jako jeden z důležitých argumentů, ne nezpochybnitelné „ano“ či „ne“ pro uplatnění daného taxonu!**

³ Podrobněji viz kapitola 4 Východiska.

3 Popis metodiky a jejího uplatnění, zdůvodnění novosti postupů

Metodika sestává z následujících, na sebe navazujících částí:

- a. **Východiska**, zaměřená především na specifika dřevinných vegetačních prvků v památkách zahradního umění a z nich vyplývající specifika jejich taxonomické autenticity.
- b. **Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin**, přinášející především údaje o době zavedení jednotlivých taxonů do kultury na území Evropy (mimo území ČR) a na území České republiky.
- c. **Návod na aplikaci poznatků o taxonomické autenticitě dřevin v praxi**, obsahující komentovaný přehled faktorů, který je při tom třeba vzít do úvahy.

Metodika je určena především pro následující uživatele:

- a. **státní správu v oblasti péče o památky zahradního umění**: usnadnění povolovacích a jiných procesů, kde je nutno se vyjádřit k taxonomické autenticitě dřevinných vegetačních prvků a její praktické aplikaci;
- b. **projektanty zabývající se obnovou památek zahradního umění**: pomůcka pro stanovení taxonomické autenticity dřevinných vegetačních prvků při analýzách a při uplatnění jejich výsledků v návrhu pěstebních a obnovných opatření;
- c. **majitele a správce památek zahradního umění**, kteří mají personál schopný zajistit údržbu a obnovu vegetačních prvků na žádoucí úrovni;
- d. **odborné vzdělávání**, obzvláště na vysokoškolském stupni.

Zdůvodnění novosti postupů

Jde o materiál, který jako první spojuje informace o podstatě a významu autenticity dřevin v památkách zahradního umění s údaji o době jejich zavedení do kultury na území Evropy (mimo území ČR) a na území ČR a poskytuje návod, jak s těmito údaji pracovat.

4 Východiska

„**Památky zahradního umění** jsou díla významná z hlediska dějin nebo umění (zahrady, parky aj.), utvářená záměrně jako architektonické a vegetační kompozice v souladu s estetickými názory, životním stylem, filozofickými postoji a zahradní kulturou své doby. Specifickým rysem památek zahradního umění je zastoupení přírodní složky v jejich kompozici, a to především rostlin, jež jsou zdrojem proměnlivosti zahrad či parků nejen v rámci střídání ročních období, ale v důsledku růstu a vývoje i v dlouhodobém časovém horizontu“ (Olšan aj., 2015a, s. 10).

Autenticita památek je klíčovým pojmem pro památkovou péči. Kroupa (2004, s. 433) doporučuje v našem odborném památkářském slovníku zúžit pojem autenticita, autentický na ekvivalenty hodnověrný, důvěryhodný, věrohodný, věrojatný, pravdivý a výrazům původní, pravý ponechat pouze ekvivalent originální. Zdůvodňuje to tím, že zvláště v případě architektury je zřejmé, že autentický obsah nebo autentická hmota nemusí být vždy původní, originální. Současné směřování obsahu tohoto pojmu k širšímu, komplexnějšímu a univerzálnějšímu pojetí charakterizuje Štulc (2001, s. 246–247, 2007, s. 39) následovně: vedle autenticity dochované hmotné substance, autenticity výtvarné formy a vedle již všeobecně přijímané autenticity místa a prostředí došlo celosvětového uznání i kritérium autenticity tradičního výtvarného či výrobního postupu.

Autenticita vegetačních prvků, tedy i dřevinných vegetačních prvků má svá specifika daná tím, že jde o živé organismy. V této souvislosti je to především jejich omezená délka života. Z tohoto důvodu nemůže být originální substance (rostliny z doby založení či vybrané vývojové etapy objektu) základním předpokladem jejich památkové podstaty. Tím je zachování principu, obsaženého v této originální substanci; zmíněný princip může být naplňován stále novými generacemi rostlin (Jordan, 1985; Jordan a Meyer, 1991; Pejchal, 1995). Uvedená skutečnost však nepopírá hodnotu originální substance! U autenticity dřevinných vegetačních prvků lze proto vymezit dva aspekty (Pejchal a Šimek, 2016, 2018): (1) originálnost (původnost) substance a z ní vyplývající hodnota stáří, nazývaná jako *původnost dřevin v kompozici* a (2) schopnost nést princip obsažený v originální (původní) substanci, označená jako *historická vhodnost dřevin*.

Respekt k vícevrstevnatosti památek. Ve článku 11. Benátské charty (zaměřené na stavební památky) stojí: „Hodnotné přínosy všech dob, pokud přispěly k vybudování památky, mají být respektovány, neboť dosažení jednoty stylu během restaurování nemá být cílem.“ Článek 16. Florentské charty pak obdobně říká: „V zásadě by se nemělo privilegiovat jedno slohové období na úkor druhého, s výjimkou skutečností, kdy chátrání nebo odumírání některých částí může být mimořádnou příležitostí pro restituci, založenou na dochovaných pozůstatcích původní koncepce nebo na dokonalé dokumentaci.“ Odmítá se tedy snaha po slohové čistotě a jednotě, vyžadující narušení či zničení dochované substance⁴. Schmidt (2008) v této souvislosti uvádí: „Pochopení umělecké památky jako památky historické vedlo k tomu, že původnost již není synonymum pro počáteční stav, ale rovněž tak zahrnuje i pozdější změny“ a dále „... (uchováváme) nejenom původní ideje a ztvárnění památky, nýbrž respektujeme celou její životní cestu jako materiální svědectví její a naší historie.“ Autenticitu dřevinných vegetačních prvků je tedy třeba vždy spojovat s konkrétní vývojovou etapou či etapami dané památky zahradního umění.

⁴ Výjimky z tohoto doporučení se mohou týkat vrstev, které jednoznačně nejsou výsledkem dobové odborné činnosti.

Autenticita památek zahradního umění je – jak již bylo výše naznačeno – velmi složitý a mnohvrstevný fenomén (Kroupa, 2004; Pavlačka, 2017). **U dřevinných vegetačních prvků je třeba brát do úvahy i jejich specifika daná tím, že jsou živé** (Pejchal, 2008, 2011):

- *Potenciál dřevin – daný jejich genetickou výbavou – se může plně uplatnit jen v určitých stanovištních podmínkách*, které se časem mohou měnit; viz např. změna klimatu, či ovlivnění stanoviště růstem a vývojem samotných dřevin.
- *Dřeviny jsou proměnlivé v prostoru*, čímž se rozumí zásadní vliv stanoviště na všechny jejich vlastnosti.
- *Stanoviště je dřevinami do určité míry ovlivňováno a pozměňováno*, především vlastnosti půdy a mikroklimatu, světelné poměry a též konkurence v kořenovém prostoru; to může např. komplikovat zachování taxonomické struktury skupin a porostů dřevin při jejich postupné obnově.
- *Dřeviny jsou proměnlivé v čase*, tzn. v průběhu dne, roku a celého života, přičemž k pojednávanému tématu má nejužší vztah posledně uvedený časový horizont, který – mimo jiné – zvyrazňuje u dlouhověkých dřevin roli vyšší moci⁵, klade specifické požadavky na kompozici prostoru a komplikuje chápání jejich autenticity: mění se nejen jejich velikost, ale i další vzhledové vlastnosti, proměňuje se počet jedinců ve skupinách a porostech, obzvláště stromových, ve kterých se mění i podmínky pro existenci keřového a bylinného patra, mění se pěstební opatření...
- *Dřeviny, jsou (mnohdy) plně funkční až po delší době zdárného růstu a vývoje, podmíněného – vedle správného navržení a založení – správným pěstováním*. Důsledkem toho může být pro úvahy o autenticitě, mimo jiné, určitá relativizace významu autora kompozice a jejího výchozího stavu ve prospěch pečovatelů a následných změn kompozice. Péče o dřevinné vegetační prvky má vždy určitý vliv na výsledný stav, a to i v případě, kdy má charakter „pouhé“ interpretace autorova návrhu. Např. proto, že běžnou praxí bylo a je záměrná výsadba některých rostlin s tím, že nejsou plánovanou součástí cílového stavu: výsadba tzv. *cílových dřevin*⁶ ve větším počtu, než kolik jich má zůstat v dospělosti, uplatnění tzv. *dočasných dřevin*⁷. Uvedená skutečnost naznačuje, že z hlediska autenticity rostlinných prvků je vedle výsledku velmi důležitá i cesta k jejich dosažení⁸.
- *Charakter dřevinných vegetačních prvků je dán i způsobem jejich pěstování a obnovy* (vedle jejich prostorové, taxonomické a případně i věkové struktury). Např. záměna do koule tvarované rostliny za její kompaktní odrůdu stejného tvaru, nevyžadující pravidelný tvarovací řez, zásadně změní identitu takového prvku. Tu může změnit i postupná obnova prvků složených původně ze stejnověkových jedinců, přinejmenším na poměrně dlouhou dobu.
- *Ve všech rostlinných prvcích musí docházet k obměně jedné generace organismů za druhou*, což je často spojeno se snížením až přerušením jejich funkčnosti. Relativizuje to do určité míry význam originální substance u těchto prvků a ovlivňuje i další aspekty

⁵ Např. nepředvídatelný zánik dřeviny při vichřici, úderem blesku, z fytopatologických důvodů atd.

⁶ Požadovaná funkce je rovna nebo se významně blíží potenciální délce jejich existence na daném stanovišti.

⁷ Požadovaná funkce je obvykle podstatně kratší než jejich potenciální délka existence na daném stanovišti.

⁸ Viz výše zmíněné uznání kritéria autenticity tradičního výtvarného či výrobního postupu, které deklaruje bod (13) v Dokumentu o autenticitě z Nara (Poláková, 2007, s. 185).

památkové péče. Především různá délka života jednotlivých taxonů, zvláště stromů, spolu s výraznou proměnlivostí během jejich života způsobuje, že se v průběhu kontinuální existence objektu jednotlivé obrazy a jejich sled nemohou prakticky nikdy zcela identicky opakovat. Nahrazení dožívající generace vrůstných a dlouhověkých dřevin generací novou se vždy děje v podmínkách (stanovištních i společenských), jež se více či méně liší od poměrů na počátku její existence.

- *Rostliny mají – za určitých podmínek – schopnost regenerace a reprodukce.* Dle konkrétní situace to může být vlastnost kladná (např. regenerace přerostlých a odspodu vyvětvených tvarovaných stěn) i záporná (především nežádoucí samovolné šíření).
- *Některé dřeviny nelze v současnosti vůbec použít, nebo je to spojeno se závažnými komplikacemi:*
 - *v kultuře vzniklé taxony (kultivary) bez aktivní péče (vegetativní množení, případně udržovací šlechtění) nenávratně zanikají a nejsou již k dispozici;*
 - *použití některých taxonů je riskantní ve vztahu k vlastní památce, protože je velmi pravděpodobné, že předčasně uhynou, nebo budou i při zvýšené péči špatně prosperovat, a to jak z důvodů fytopatologických (např. naše domácí jilmy a jejich odrůdy), tak kvůli změně klimatu a dalších stanovištních podmínek;*
 - *použití některých taxonů může komplikovat střet zájmů s jinými obory, především ochranou přírody.*

Ve srovnání s prvky z neživých materiálů snižují všechna naznačená specifika rostlinných prvků do určité míry význam originální substance a prvotního „obrazu“ pro jejich autenticitu a zdůrazňují naopak význam procesu jejich vzniku a péče o ně.

Vlastnosti vegetačních prvků jsou dány jejich strukturou taxonomickou (včetně specifických kombinací taxonů), prostorovou (především patrovitost a zápoj jednotlivých pater) a věkovou (stejnověkost × různověkost jedinců), tak jako způsobem pěstování. Všechny tyto atributy jsou i důležitou součástí jejich autenticity. Možný přístup k jejímu celostnímu posuzování naznačuje *Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění* (Olšan aj., 2015b).

Tato metodika přináší v oblasti autenticity dřevin informace, které mohou být pomocí při stanovení relevantní taxonomické skladby.

Problematika autenticity dřevinných vegetačních prvků je složitá a mnohvrstevná. Vedle jejich výše zmíněných specifík především proto, že památková péče má, jak zmiňuje Wimmer (2007), **tři složky: vědecko-technickou, uměleckou a etickou.**

Důležitou roli při řešení složitých problémů praxe památkové péče má proto správně chápaná, tzv. vázaná kreativita. Ta spočívá v nalezení optimální cesty k tomu, jak předat svěřené objekty dalším generacím v co nejautentičtější podobě, navzdory řadě faktorů, které to komplikují. „Dobrý navrhovatel dává pozor na to, aby dílo dobrého předchůdce nepovalil, nýbrž se s ním s úctou potkal, aniž by se zapřel“ (Wimmer, 2007).

Z podstaty věci nelze dospět k jednoduchým a univerzálním řešením.

5 Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Viz příloha: Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Je zpracována tabulkovou formou pro více než 500 taxonů (druhů a vnitrodruhových jednotek) dřevin nepůvodních v květeně ČR. Jejich výběr vychází z publikace *Dřeviny českých a moravských zámeckých parků* (Hieke, 1984), která vznikla na základě průzkumů prováděných v šedesátých a první polovině sedmdesátých let minulého století v 813 objektech po celé ČR. Odráží tedy taxonomickou skladbu dřevinných prvků, determinovanou od poslední čtvrtiny 19. století do druhé světové války a přežívající bez významnějších změn ve velké většině objektů až do počátku 60. let. Do značné míry to platí pro středněvěké až dlouhověké dřeviny stromového patra, omezeněji pak pro krátkověké a choulostivější keře, polokeře a liány (např. *Prunus glandulosa*, *Santolina chamaecyparissus*, *Clematis*). Z časových důvodů byl výše uvedeným průzkumem též omezeně zachycen sortiment výrazně kvetoucích keřů s bohatstvím odrůd, i když jsou relativně dlouhověké (např. *Syringa vulgaris*, *Rhododendron*). Ojedinele se vyskytující nové poválečné sortimenty dřevin nebyly do seznamu zahrnuty⁹. Jde tedy – s výjimkou výše naznačených skupin – o reprezentativní seznam dřevin, vyskytující se v zámeckých zahradách a parcích do počátku šedesátých let. S určitým omezením to platí i u dalších památek zahradního umění z daného období, jako jsou např. vilové zahrady¹⁰.

Informace uváděné v Tabulce 1:

Vědecké jméno dřeviny

Uvedeno v současnosti platné jméno. V hranaté závorce jsou uvedena synonyma, uplatňovaná v současnosti či nedávné minulosti. Kvůli jednoznačnosti jsou u jmen druhů a vnitrodruhových přírodních taxonů (poddruhy, variety, formy) uváděni i autoři jmen, což v běžné praxi není nezbytné. Totéž platí i pro uvádění nominálních poddruhů a variet (např. *Pinus nigra* J. F. Arnold subsp. *nigra*). Základním pramenem pro taxonomické pojetí a vědecké jmenování přírodních taxonů dřevin byly portály *The Plant List*, *World Checklist of Selected Plant Families (WCSP)*, doplňkově pak uplatněny především portály *Global Biodiversity Information Facility (GBIF)*, *The International Plant Names Index (IPNI)* a *The International Organization for Plant Information (IOPI)* a publikace *Enzyklopädie der Gartengehölze* (Bärtels a Schmidt, 2014) a *Flora der Gehölze* (Bärtels a Schmidt, 2018). Pro zdomácněné taxony byl rozhodující *Klíč ke květeně České republiky* (Kaplan aj., 2019). Jména kultivarů byla upravena dle *List of names of Woody Plants* (Hoffman, 2016), v případě potřeby dále využita především díla Krüssmanna (Krüssmann, 1976–1978, 1983). Ke ztotožnění historických jmen se současnými byly vedle výše zmíněných pramenů dále uplatněny *Bibliography of Cultivated Trees and Shrubs* (Rehder, 1949), *Handbuch der Coniferen-Benennung* (Beissner, 1887) a *Handbuch der Laubholz-Benennung* (Beissner aj., 1903).

⁹ Zahrnuty jsou ty, které se dostaly do kultury – alespoň v rámci celé Evropy – do roku 1945.

¹⁰ Výběr z používaného a doporučeného sortimentu dřevin za první republiky, zahrnující i vilové zahrady, viz Kuťková a Uher (2017).

Původ dřeviny

Uvedeny následující kategorie¹¹:

- **Nepůvodní** – přírodní taxony nemající přirozený areál na území ČR¹²;
- **Kultura 1** – kultivary dřevin majících přirozený areál i na území ČR;
- **Kultura 2** – kultivary nepůvodních druhů a druhy vzniklé v kultuře (např. *Aesculus ×carnea*, *Malus domestica*).

K určení původu byly využity především následující prameny: Kaplan aj. (2019), Krüssmann (1976-1978, 1983), Erhardt aj. (2014) a Bärtels a Schmidt (2014).

Četnost uplatnění

Dle frekvence výskytu v 813 zámeckých parcích ČR (Hieke, 1984) byly dřeviny rozděleny do následujících kategorií:

- **1 velmi četné** – přítomny nejméně ve 40 % objektů;
- **2 četné** – přítomny nejméně ve 20 % objektů;
- **3 méně četné** – přítomny nejméně v 10 % objektů;
- **4 málo četné** – přítomny nejméně v 0,4 % objektů, tj. 3 objektech;
- **5 velmi málo četné** – v tabulce nejsou prezentované, cca 46 % všech zaregistrovaných taxonů.

Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)

Uveden rok první introdukce, respektive prvního známého uplatnění v kultuře v Evropě, mimo území ČR.

Informace byly převzaty dle následujících pramenů: Rehder (1940), Krüssmann (1976–1978, 1983) a Bärtels a Schmidt (2014), doplňkově Boom (1978), Welch a Haddow (1993), Goeze (1916) a Wein (1931). Od poloviny 19. století tyto prameny uvádí jako místo zavedení do kultury i USA; v tom případě – není-li znám údaj pro Evropu – je to jmenovitě uvedeno (např. 1900-USA). Je-li současně znám tento údaj i pro Evropu, je mu dána přednost.

Údaj „dávno“ je uplatněn u dřevin, které jsou velmi dlouho v kultuře (např. *Buxus sempervirens*, *Castanea sativa*, *Juniperus sabina*) a jejichž doba zavedení do kultury není přesněji známa.

Není-li údaj uveden, nepodařilo se ho zjistit. Především proto, že Hiekem uváděné jméno se nepodařilo identifikovat, popřípadě z toho důvodu, že daný taxon se v minulosti v zahradnické praxi nerozlišoval od jiného podobného; platí to např. pro *Pinus ponderosa* var. *scopulorum*, která nebyla oddělována od *P. p.* var. *ponderosa*.

Rok uvedení do kultury není jednotně prezentován ani v rámci jednotlivých pramenů. U přírodních taxonů může znamenat jak rok introdukce (většinou jako semena či plody), tak první

¹¹ Původní – tj. přírodní taxony mající přirozený areál na území ČR – nejsou předmětem této metodiky. Označení *původní dřeviny* je v metodice uplatněno vždy pouze v tomto smyslu.

¹² Pojem *nepůvodní dřeviny* je v metodice uplatněn vždy pouze v tomto smyslu.

známou zmínku o jeho pěstování. U kultivarů se nejčastěji vztahuje k roku vzniku, roku popsání nebo k roku uvedení do prodeje, případně k nejstarší informaci o přítomnosti v zahradách a parcích. V relevantních pramenech to mnohdy není specifikováno vůbec, nebo jen u menší části taxonů.

Zavedení do kultury na území ČR

Doba zavedení do kultury v České republice vychází z dat, která publikovali Svoboda (1978, 1981, 1990), Svoboda a kol. (1966, 1967), Tábor (2013), Tábor a Šantrůčková (2014), Pejchal a Krejčířík (2015) a Pejchal a Štefl (2019a,b). Dále byly zahrnuty údaje ze 68 ceníků České společnosti pro zvelebování zahradnictví v Praze z let 1845 až 1912, z 19 soupisů rostlin v Březině z let 1809 až 1838, ze soupisu rostlin v Hluboši z roku 1808. Byly též zpracovány údaje z katalogů či ceníků následujících producentů: Eisenbergské školky v Jezeří (rok vydání 1913 a 1934), Josef Mazánek v Soudné (1915, 1929 a 1934), Koniferové školky v Žehušicích (1929, 1933, 1941, 1947 a 1968), Horákovy školky v Bystřici pod Hostýnem (1930, 1933, 1937, 1940 a 1946), Jaroslav Veselý v Molitorově (1926), Josef Vaněk v Chrudimi (1928), Karel Mašek v Turnově (1935), Jan Böhm v Blatné (1938), Školky Litomyšl (1968 a 1973).

V případě, že dřevina nebyla v žádném z výše uvedených pramenů zmíněna, je uveden rok vydání publikace, ve které Hieke poprvé referuje o její existenci v zámeckých parcích a zahradách ČR. Odkaz na tento pramen je v poznámce s podotknutím, že taxon byl dostupný dříve. U většiny z nich to bylo s velkou pravděpodobností již v meziválečném období. Výjimkou jsou taxony, které se v rámci celé Evropy dostaly do kultury krátce před druhou světovou válkou a později.

Uvedený rok nejčastěji znamená, že daná dřevina byla nabízena k prodeji, či že již rostla na trvalém stanovišti v parku nebo zahradě.

Poznámka

Slouží k vysvětlení, doplnění a upřesnění předchozích údajů. Např., že taxon již pravděpodobně neexistuje, že byl v minulosti zaměňován za jiný, či že jeho jméno je třeba chápat jako „skupinové“, tzn., že se jím označuje více klonů obdobných vlastností.

6 Návod na aplikaci poznatků o taxonomické autenticitě dřevin v praxi

6.1 Stanovení taxonomické autenticity

Památky zahradního umění vznikaly jako specifická autorská díla, ve kterých se často snoubí představy navrhovatele, jejich interpretace udržovatelem a představy a potřeby majitele. **Důležitým atributem jejich autenticity a památkové hodnoty jsou proto jejich jedinečnost a nezaměnitelnost**, vzniklé výše naznačeným způsobem. Platí to jak pro celé objekty, tak pro jejich dřevinné vegetační prvky. **Tyto hodnoty lze zachovat jen tehdy, budou-li poznány při důkladném průzkumu historie památky** (viz např. Olšan aj., 2015b; Krejčířík aj. 2015; Pejchal a Šimek, 2015, 2018). **Teprve když není dostatek konkrétních informací o použití dřevin v daném objektu, je na místě uplatnit další postupy**, jako jsou interpretace nedostatečně podrobných historických plánů, analogie s obdobnými, lépe poznanými a zdokumentovanými objekty, publikace významných dobových autorů atd. **Platí to i pro tuto metodiku!** Vždy je třeba mít na paměti, že v těchto případech hrozí nebezpečí určité „unifikace“ památek. Stejně jako dnes bylo doporučení autorit i v minulosti bráno do úvahy jen do určité míry, protože ambicí každého opravdového tvůrce bylo vytvořit něco jedinečného.

Zastoupení taxonů dřevin v objektu se obvykle zjišťuje relativně nejsnadněji, byť v mnoha případech ne vůbec snadno. Podrobnější informace o taxonomické struktuře jednotlivých dřevinných vegetačních prvků se mnohdy dají zjistit jen tehdy, pokud se zachovaly v autentické podobě do současnosti, což se většinou týká jen stromového patra. Z archivních materiálů je obvykle možné zjistit jen úlomkovité podrobnosti; výjimky se obvykle týkají objektů, které vznikly v relativně nedávné minulosti.

I u dobře zdokumentovaných objektů se narazí na určité mezery v historické substanci a v historických dokladech. **Dochované historické plány – pokud jde o vegetační prvky – většinou nejsou dostatečně podrobné a přesné**, aby byly srovnatelné s dnešními „osazovacími plány“¹³. **Téměř bez výjimky je nutná jejich interpretace. Interpretaci vyžadují i historické seznamy rostlin.** Např. použití novinky mohlo být odlišné od použití jinak podobného taxonu z běžného sortimentu. **Interpretace se týká ve své podstatě dořešení detailů.**

Další metodou, uplatňovanou při větším nedostatku informací, **jsou analogické závěry.** Představují postup, při kterém je pro určitý objekt adaptována historická předloha z jiného lépe zdokumentovaného relevantního objektu (nejlépe jiná díla stejného tvůrce), popřípadě odborných příruček z dané doby. **Tento postup je obvykle obecněji přijatelný – pokud se jedná o restituce – jen pro stanovení kompozice jednotlivých dřevinných vegetačních prvků.**

Taxonomickou autenticitu je nutno stanovovat ke konkrétní etapě či etapám vývoje daného objektu či jeho části, které vyplynou z analýz historického vývoje objektu a identifikace jeho hodnot (viz např. Krejčířík aj., 2015; Olšan aj., 2015b; Pavlačka, 2017b). **Je žádoucí ji vztáhnout nejenom na jednotlivé typy, ale i jednotlivé dřevinné vegetační prvky**, pokud je to možné.

¹³ Dodržovat zcela zásadu Benátské charty neuplatňovat hypotézy je tak prakticky nemožné, naplňovat ji co nejvíce je však nutné!

Určitý **taxon** je – ve vztahu k úrovním naznačeným v předchozím odstavci – **autentický** či **neautentický**; možnou nejistotu tohoto určení lze vyjádřit např. pojmy/kategoriemi *pravděpodobně autentický*, *pravděpodobně neautentický* a *nejasná autenticita*. V případě, že je žádoucí odlišit od předchozí klasifikace vyjádření k autenticitě dřevin založené pouze na analogiích (viz výše), je možné uplatnit pojmy *dobově autentický* a *dobově neautentický*, respektive adekvátní pojmy vyjadřující nejistotu tohoto určení.

6.2 Aplikace poznatků o taxonomické autenticitě dřevin

Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin (viz kapitola 5 a 9) je **využitelná** především v následujících případech:

- dřevina se v současnosti v objektu nachází, její stáří však nelze dostatečně přesně určit¹⁴;
- dřevina se v současnosti v objektu nachází, její stáří však neodpovídá vývojové etapě či etapám, ke kterým je autenticita vztahována;
- dřevina se v současnosti v objektu nenachází, o její existenci v něm však existují údaje, jejichž hodnověrnost je žádoucí ověřit;
- dřevina se v současnosti v objektu nenachází a nejsou k dispozici žádné údaje o její přítomnosti v minulosti.

Při aplikaci údajů o době zavedení do kultury je třeba respektovat následující skutečnosti:

- *Odpovídají současnému stupni poznání* a nelze vyloučit, že se u některých taxonů mohou časem změnit, především po případném objevení a vyhodnocení dalších archiválií, nebo na základě studia dobových herbářových položek, které je v současnosti – z důvodu jejich nedostatečné katalogizace – velmi obtížné.
- *Jsou založené* – až na výjimky – *na písemných pramenech*, ve kterých je nemožné korigovat případné nepřesné určení taxonu. Většina těchto pramenů uvádí vědecká jména dřevin bez jejich autorů, což v některých případech komplikuje ztotožnění dobových jmen se současně platnými¹⁵.
- *Přístup k vymezování taxonomických kategorií se v průběhu doby měnil*, což komplikuje ztotožnění se současně vymezovanými taxony. Platí to především v těch případech, kdy původně široce ohraničený druh byl následně rozčleněn do několika vnitrodruhových jednotek (nejčastěji poddruhů či variet), či rozdělen na několik samostatných druhů. V těchto případech je mnohdy nemožné stanovit, o který z úžeji vymezených taxonů šlo.
- *Nemají identický obsah*: u přírodních taxonů mohou znamenat rok introdukce (většinou jako semena či plody), první známou zmínku o jejich uvedení do prodeje či použití, u kultivarů se nejčastěji vztahují k roku vzniku, roku popsání nebo k roku uvedení do prodeje, případně k nejstarší informaci o přítomnosti v zahradách a parcích.

¹⁴ Především u keřů, které obnovují své nadzemní osy v intervalu několika málo let (např. *Kerria japonica*, *Spiraea douglasii*, *Rubus*), je určení jejich věku mnohdy nemožné.

¹⁵ Případná nejednoznačnost v tomto směru je v tabulce 1 vyjádřena v poznámce.

- *Nezahrnují údaje z pramenů, které nemají obsah uvedený v předchozím bodu, tedy mající např. jen formu doporučení k pěstování a nejsou tak jednoznačným dokladem pěstování dřeviny na území ČR, případně celé Evropy.*

Poznání autentického sortimentu je mnohdy obtížné. Přinejmenším stejně složitá však je i aplikace tohoto poznání v praxi.

Jak přistupovat k taxonomické autenticitě závisí na řadě dále uvedených faktorů, posuzovaných v jejich vzájemných souvislostech:

- **Stupeň poznání autentického sortimentu**, viz kapitola 6.1: *čím je poznání hlubší, tím větší důraz na její respektování je možné klást.*
- **Význam památky zahradního umění**, tedy typ hodnoty, kterou má památka (nebo její dílčí entita) pro vnímatele, resp. pro hodnotitele. Hodnota památky následně může být posouzena jako míra jejího významu. Památky zahradního umění jsou vnímány prostřednictvím významů obecných pro všechny památky, např. historické poznání, estetické působení, krajínovný efekt, objekt identity, politický symbol, ekonomický zdroj, městotvorný efekt atd. Mimo obecných významů jsou identifikovány hortikulturální významy specifické pro památky zahradního umění, např. význam památky pro dějiny zahradního umění, význam sbírek rostlin jako svědectví historické zahradní kultury atd. (Olšan aj., 2015b, s. 24). *Čím větší význam památka má, tím větší důraz na taxonomickou autenticitu dřevin je třeba klást*; viz např. Novák (1988).
- **Charakter objektu či jeho části**: *V ideotypu¹⁶ některých objektů je obsažena neustálá změna*, spočívající v doplňování nových taxonů (především arboreta a rozária) či záměny jedněch za druhé (např. drobnější dřevinné vegetační prvky dekorativního charakteru v partiích typu „pleasure garden“). *Zmíněné specifikum, charakterizující ducha tohoto typu objektů, je významnou hodnotou, kterou je třeba brát do úvahy.* Je žádoucí, aby se případné změny odehrávaly v rámci historických sortimentů; u drobnějších prvků s dekorativní funkcí to mnohdy znamená, že mohou být z mladší vývojové etapy, než je ta předmětná¹⁷. Jsou-li pro kompletaci sbírek – např. z důvodů vědeckých – potřebné taxony zavedené do kultury později než v předmětném období, měly by se stát jen doplňkem. Platí to především o současných novinkách, pro jejichž uplatnění by vždy měly být velmi pádné důvody a jejich výsadby by se měly realizovat – pokud možno – v uzavřených kompozičních jednotkách.
- **Charakter zamýšlených obnovných opatření v objektu či jeho části**: pro restituace by měly platit přísnější kritéria taxonomické autenticity než např. pro evokace.
- **Předpokládaný způsob obnovy dřevinného vegetačního prvku** (jednorázový × postupný) může významným způsobem ovlivnit stanovištní podmínky pro novou generaci dřevin: platí to především při postupné obnově složených a kombinovaných prvků¹⁸, kdy stávající generace dřevin vytváří mnohdy podmínky (světelné, mikroklimatické a konkurence v kořenovém prostoru) zřetelně odlišné od těch, které panovaly při její výsadbě.

¹⁶ Ideální/modelový typ.

¹⁷ Tato situace byla – z podstaty věci – v historii zahradního umění běžná.

¹⁸ Především skupiny, porosty, stromořadí a živé ploty a stěny. Podrobnosti o klasifikaci dřevinných vegetačních prvků viz Pejchal a Šimek (2016, 2018).

To může komplikovat až znemožňovat obnovu některých autentických taxonů, především náročných na světlo.

- **Charakter dřevinného vegetačního prvku, daný především:**
 - **jeho funkcí** (prostorotvorná × dekorativní): vegetační prvky s prostorotvornou (architektonickou) funkcí jsou vzrůstnějši, dožívají se vyššího věku a pro kompozici památky obvykle mají větší význam než prvky dekorativní, na jejich taxonomickou autenticitu by proto měla platit přísnější kritéria;
 - **prostorovou strukturou** (solitéra × skupina jednoetážová či víceetážová × porost jednoetážový či víceetážový): tento faktor je důležitý pro pochopení významu taxonu či taxonů v daném prvku; např. keřové patro pod stromovou etáží mívá někdy charakter výše zmiňovaných prvků s dekorativní funkcí a pohled na jeho taxonomickou autenticitu se tak může poněkud lišit od pohledu na stromové patro, pod kterým se nachází;
 - **taxonomickou strukturou** (jeden taxon × více taxonů): se zvyšujícím se počtem taxonů v rámci jednoho prvku se pro jeho autenticitu – v obecné rovině – snižuje význam jednotlivých taxonů; ten však není dán jen jejich procentuálním zastoupením, ale i dalšími skutečnostmi, jako je např. jejich lokalizace v prvku, uplatnění specifických kombinací atd.
 - **způsobem pěstování** (volně rostoucí × tvarovaný): pravidelný tvarovací řez do určité míry stírá vzhledová specifika jednotlivých taxonů, u tvarovaných prvků mohou být proto poněkud mírnější kritéria při aplikaci poznatků o jejich taxonomické autenticitě;
 - **náročností na péči**: je-li vysoká a úzce souvisící s taxonomickou skladbou, může to být – především u méně významných objektů a u méně významných dřevinných vegetačních prvků v nich – důvod pro mírnější kritéria při aplikaci poznatků o jejich taxonomické autenticitě;
 - **dlouhověkostí**: čím větší je na daném stanovišti potenciální délka existence taxonu v přijatelném stavu, tím přísnější by měla být kritéria posuzování jeho autenticity;
 - **jedinečností**: aspekt jedinečnosti je důležitým kritériem památkové hodnoty (viz např. Olšan, 2015b, s. 47), u prvků tohoto typu je proto třeba klást zvýšený důraz na jejich taxonomickou autenticitu;
 - **významem v objektu** (celý objekt × dílčí kompoziční jednotka).
- **Vlastnosti konkrétního taxonu**, které se spolupodílí na jeho významu pro danou památku zahradního umění, především:
 - **četnost** v daném objektu;
 - **habitus** (velikost, tvar, struktura, textura, barevnost, vzhledově atraktivní části) a jeho proměnlivost;
 - **dlouhověkost**, viz výše;
 - **specifické/jedinečné způsoby použití**: záměrné uplatnění taxonu jako tzv. dočasné dřeviny (výplňové, přípravné nebo sloužící), tvarování, popínání,

specifické kombinace s jinými rostlinami, stavebními a uměleckými prvky atd., symbolický význam, vazba na konkrétní osoby či události a pod.;

- **původ taxonu;**
- **taxonomická jedinečnost** v rámci daného regionu, celého území ČR, případně i v širším území.
- **Faktory omezující či znemožňující použití taxonu, především:**
 - **obtížná dostupnost či nedostupnost**, např. u starých kultivarů;
 - **fytopatologické důvody**, např. grafióza u jilmů;
 - **špatná prosperita** v důsledku:
 - **změny stanovištních podmínek v současnosti, ± nezávislé na vlastní památce:** klimatická změna, umělé snížení hladiny podzemní vody, znečištění ovzduší atd.,
 - **změny stanovištních podmínek v současnosti, závislé na vlastní památce:** změna světelných podmínek, mikroklimatu a půdních podmínek (včetně zvýšené kořenové konkurence) v důsledku růstu a vývoje dřevinných prvků, tzv. únava půdy u některých dřevin z čeledi *Rosaceae*,
 - **nevhodných či nepříznivých stanovištních podmínek způsobených volbou postupné obnovy** skupin, porostů a stromořadí, viz výše,
 - **jednoznačně nevhodné volby taxonu** v minulosti;
 - **negativní působení na zdraví lidí a na své okolí:** alergenita, jedovatost, nežádoucí samovolné šíření v objektu i za jeho hranice, nebezpečí genetické eroze původních (domácích) taxonů dřevin, rezervoár chorob a škůdců hospodářsky významných rostlin atd.;
 - **vysoká náročnost na úpravu stanoviště a na pěstování**, která může být nezanedbatelným omezujícím faktorem, především u méně významných památek.
- **Nahraditelnost jiným taxonem**, který by měl být, pokud možno:
 - bez výše uvedených omezujících vlastností;
 - co nejpodobnějších vzhledových vlastností;
 - součástí dobového sortimentu;
 - stejného či obdobného původu.
- **Postradatelnost taxonu bez náhrady:** nejpravděpodobnější u krátkověkých dřevin s dekorativní funkcí, především v méně významných památkách zahradního umění.

Úvahy o vhodnosti stávajících či zvažovaných taxonů dřevin je třeba zakončit vzájemnou konfrontací následujících faktorů, rozhodujících o jejich uplatnění:

- **vliv taxonu na památkovou hodnotu objektu**, k čemuž lze využít např. klasifikační stupnici pro historickou vhodnost dřevin (Pejchal a Šimek, 2016, 2018): *kladná, spíše kladná, neutrální, spíše záporná, záporná*, respektive její zjednodušenou variantu *kladná, neutrální, záporná*;

- **základní podmínky pro uplatnění taxonu**, především potřebná úprava stanoviště a potřebná úroveň péče;
- **rizika spojená s uplatněním taxonu**, např. jeho obtížná dostupnost, výrazně zkrácená doba existence v přijatelném stavu, možné problémy s jeho prosperitou při postupné obnově, negativní působení na zdraví lidí a na své okolí, potřebná úroveň péče přesahující možnosti majitele či správce objektu.

Výsledkem úvah jsou nejčastěji následující rozhodnutí o taxonu stávající či zvažované dřeviny:

- **vhodný;**
- **vhodný podmíněně**, za předpokladu:
 - úpravy stanoviště a/nebo zajištění určité úrovně péče,
 - přijetí rizika obtížné dostupnosti, snížené prosperity, výrazného zkrácení existence v přijatelném stavu atd.;
- **použitelný**, tzn. nelze ho označit za vhodný, jeho vztah k památkové hodnotě objektu je obvykle neutrální¹⁹, představuje však v dané situaci nejlepší možné řešení – např. soudobé kultivary jilmů tolerantní vůči grafióze;
- **nevhodný:**
 - **zvažovaný taxon** nebude použit,
 - **stávající dřevina daného taxonu**²⁰:
 - navržena k odstranění, s příslušným zdůvodněním k projednání s relevantními orgány,
 - ponechána „na dožití“ s tím, že následně nebude obnovována.

Z výše uvedeného vyplývá, že **taxonomická autenticita dřevinných vegetačních prvků je nezřídka ideálem, ke kterému se je možné více či méně přiblížit**. Nesnadnost tohoto úkolu spočívá:

- v obtížnosti stanovit autentický sortiment dřevin pro konkrétní objekt a především pak pro konkrétní prvky v něm;
- v existenci faktorů vyvolávajících požadavky na náhradu autentických taxonů za jiné;
- v různém dopadu případných změn na památkovou hodnotu objektu.

¹⁹ Nejsou nositeli „materiálové“ hodnoty originální substance, dobře či uspokojivě však reprezentují její „obrazovou“ hodnotu (viz Pejchal a Šimek, 2018, s. 42).

²⁰ Nutno vzít do úvahy, že taxonomická autenticita je jen dílčím aspektem autenticity dřevinných vegetačních prvků, především složených a kombinovaných. Důvodem pro ponechání „na dožití“ může být např. výrazná hodnota z pohledu jiných oborů.

7 Prameny

Archiv Národního muzea v Praze, rodinný fond Sternberg-Manderscheid, kart. 178, seznamy rostlin pěstovaných na Březině v letech 1814 až 1838.

BÄRTELS, A. a P. A. SCHMIDT. *Enzyklopädie der Gartengehölze*. 2. Aufl. Stuttgart: Ulmer, 2014. 883 s. ISBN 978-3-8001-7738-7.

BEISSNER, L. *Handbuch der Coniferen-Benennung*. Erfurth: Ludwig Möller, 1887. 90 s.

BEISSNER, L., E. SCHELLE a H. ZABEL. *Handbuch der Laubholz-Benennung*. Berlin: Paul Parey, 1903. 625 s.

BOOM, B. K. *Nederlandse dendrologie*. Wageningen: Veenman, 1978. 454 s. ISBN 90-278-1105-9.

BORUSÍK, P., J. MARTINEK a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení porostů dřevin pro potřeby památkové péče*. Certifikovaná metodika. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, 2020. Dostupné z: <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-415392>.

Ceník velkozávodu školkařského Josefa Mazánka v Soudné u Jičína: Čís. 1, 1915/1916, roč. XXI. Jičín: Josef Mazánek, 1915, 56 s.

Ceník velkozávodu školkařského Josefa Mazánka Soudná, pošta Jičín: Podzim 1929 – Jaro 1930. Jičín: Josef Mazánek, 1929, 48 s.

Ceník velkozávodu školkařského Josefa Mazánka Soudná, pošta Jičín: Podzim 1933 – Jaro 1934. Jičín: Josef Mazánek, 1933, 47 s.

Ceník závodu školkařského Antonína Horák v Bystřici pod Hostýnem: Podzim 1930, Jaro 1931. Bystřice pod Hostýnem: Antonín Horák, 1930. 56 s.

Ceník Horákových školek v Bystřici pod Host. (Morava): Podzim 1933, Jaro 1934. Bystřice pod Hostýnem: Horákovy školky, 1933.

Česká společnost pro zvelebování zahradnictví Praha. Národní archiv, číslo fondu 551.

Eisenberger Baumschulen: Jahrgang 1913-14. Eisenberg: Eisenberger Baumschulen, 1913. 99 s.

Eisenberské školky stromové: Katalog: Podzim 1933, Jaro 1934. Jezeří (Eisenberg) u Mostu: Eisenberské školky stromové, 1933. 65 s.

ERHARDT, W., E. GÖTZ, N. BÖDEKER a S. SEYBOLD. *Zander Handwörterbuch der Pflanzennamen*. 19. Aufl. Stuttgart (Hohenheim): Ulmer, 2014. 903 stran. ISBN 978-3-8001-7953-4.

FRANZ, A. *Enumeratio plantarum horti et agri Březinensis, secundum Steudeli nomenclatorem botanicum et Decandolii systema vegetabilium / jussu domini Caspari comitis Sternberg concinnata ab Antonio Franz*. Pragae: Typis Sommerianis, 1824. 37 s.

GBIF: The Global Biodiversity Information Facility [online]. [cit. 2020-9-30]. Dostupné z: <http://data.gbif.org/species/>.

GOEZE. Liste der seit 16. Jahrhundert bis auf die Gegenwart in die Gärten und Parks Europas eingeführten Bäume und Sträucher. *Mitteilungen der Deutschen Dendrologischen Gesellschaft*. 1916, 25, 129–201.

HOFFMAN, M. H. A. *List of names of woody plants: international standard ENA 2016–2020 = Naamlijst van houtige gewassen = Namenliste Gehölze = Liste de noms des plantes ligneuses*. 9th fully revised edition. Reolofarendsveen: Naktuinbouw, 2016. ISBN 978-90-815169-3-8.

HIEKE, K. Dřeviny zámeckých parků Středočeského kraje. *Vědecké práce VÚOZ v Průhonicích*, sv. 3, 1965, s. 71–127.

HIEKE, K. Dřeviny zámeckých parků Východočeského kraje. *Vědecké práce VÚOZ v Průhonicích*, sv. 4, 1967, s. 99–149.

HIEKE, K. Dřeviny zámeckých parků Jihočeského kraje. *Vědecké práce VÚOZ v Průhonicích*, sv. 5, 1970, s. 14–69.

HIEKE, K. Dřeviny zámeckých parků Severočeského kraje. *Acta Průhoniciana*, sv. 28, 1973, s. 1–124.

HIEKE, K. Dřeviny zámeckých parků Jihomoravského kraje. *Acta Průhoniciana*, sv. 34, 1973, s. 1–177.

HIEKE, K. Dendrologická skladba některých severomoravských zámeckých parků a parčíků. *Časopis Slezského muzea, Série C*, 1978, sv. 27, č. 2, s. 181–192.

HIEKE, K. *Dřeviny českých a moravských zámeckých parků*. Praha: Sempra, 1984. 146 s. Aktuality Výzkumného a šlechtitelského ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích, řada Sadovnictví, krajinářství.

Horákovy školky v Bystřici pod Hostýnem: Seznam a ceník: Podzim 1937, Jaro 1938. Bystřice pod Hostýnem: Horákovy školky, 1937. 72 s.

Horákovy školky v Bystřici pod Hostýnem: Podzim 1940. Bystřice pod Hostýnem: Horákovy školky, 1940. 123 s.

Horákovy školky v Bystřici pod Hostýnem – Morava: Seznam a ceník: podzim 1946, jaro 1947. Bystřice pod Hostýnem: Horákovy školky, 1946. 45 s.

IOPI: International Organization for Plant Information: Provisional Global Plant Checklist [online]. [cit. 2020-9-30]. Dostupné z: <http://bgbm3.bgbm.fu-berlin.de/iopi/gpcl/>.

IPNI: The International Plant Names Index [online]. [cit. 2020-9-30]. Dostupné z: <http://www.ipni.org/index.html>.

Jan Böhm, Blatná: dvacet let československých růží. Blatná: Jan Böhm, 1928. 208 s.

Jaroslav Veselý: Velkozávod školkařský v Molitorově u Kouřimě: Podzim 1926, Jaro 1927. Kouřim: Jaroslav Veselý, 1926. 77 s.

JORDAN, P. Zur Behandlung von Gehölzbeständen in historischen Freiräumen. In HENNEBO, D. *Gartendenkmalpflege*. Stuttgart: E. Ulmer, 1985, s. 254–281.

JORDAN, P. a C. MEYER. Methoden der Baumbestandsentwicklung, dargestellt am Beispiel von Parkpflegewerken. In *Osnabrücker Baumpflegetage 1991*. Osnabrück: NWA, 1991, s. 3.1–3.31.

K. MAŠEK. *Velkozávod zahradnický, semenářský a školkařský*. Turnov: K. Mašek, 1935. 56 s.

Katalog školky Litomyšl: Komunální služby města Litomyšle. Litomyšl: Komunální služby města Litomyšle, 1968. 105 s.

Katalog školky Litomyšl: Komunální služby města Litomyšle. Litomyšl: Komunální služby města Litomyšle, 1973. 112 s.

KIERMEIER, P. Über den Natur – und Gartenwert von Pflanzen. *Gartenpraxis*, 1990, sv. 16, č. 9, s. 13–19.

Koniferové školky Žehušice u Čáslavě: Katalog 1929 – 1930. Žehušice: Koniferové školky, 1929. 95 s.

Koniferové školky Žehušice u Čáslavě: Katalog 1933 – 1934. Žehušice: Koniferové školky, 1933. 194 s.

Koniferové školky Žehušice u Čáslavě: Ceník 1941. Žehušice: Koniferové školky, 1941. 83 s.

Koniferové školky Žehušice u Čáslavě: Ceník Podzim 1947 – Jaro 1948. Žehušice: Koniferové školky, 1947. 119 s.

Koniferové školky Žehušice: Školní statek. Žehušice: Koniferové školky, 1968. 83 s.

KREJČIŘÍK, P., M. PEJCHAL a R. Pavlačka. *Architektonicko-historický průzkum památky krajinářské architektury* [online]. Certifikovaná metodika. Lednice: Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně, 2015. 38 s. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/zf_563_krarch/1.3.1_METODIKA-Architektonicko-historicky-pruzkum-pamatky-krajinarske-architektury/Certifikovana_Metodika_Architektonicko-historicky-pruzkum-pamatek-kraj-arch_komplet.pdf.

KROUPA, P. Čas a autenticita památky. *Zprávy památkové péče*, 2004, sv. 64, č. 5, s. 431–442.

KRÜSSMANN, G. *Handbuch der Laubgehölze*. 2. Aufl. Berlin: Parey, 1976–1978. 3 Bd.

KRÜSSMANN, G. *Handbuch der Nadelgehölze*. 2. Aufl. Berlin: Parey, 1983. 396 s.

KUŤKOVÁ, T. aj. Uher. *Výběr a použití rostlinného sortimentu pro díla zahradní a krajinářské tvorby z období první republiky*. Certifikovaná metodika. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta, 2017. 120 s. ISBN 978-80-7509-508-4.

MÁCHA, J. *Použití jehličnanů na území České republiky na konci 19. a v první polovině 20. století*. Lednice, 2014. 68 s., 175 s. příloh. Diplomová práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici. Vedoucí práce Miloš Pejchal.

NOVÁK, Z. Slohová období a sortiment rostlin. *Acta Průhoniana*, 1988, č. 54, s. 105–116.

NOVÁK, Z. Písemné sdělení ze dne 9.9.2020 o tom, že Buxus (Buchsbaum) zmiňuje kníže Karel Eusebius z Lichtenštejna ve své Instrukci o stavbě budov, psané před rokem 1684.

OLŠAN, J. aj. *Metodika pasportizace památky zahradního umění*. Praha: Národní památkový ústav, 2015a. 145 s.

OLŠAN, J. aj. *Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění*. Praha: Národní památkový ústav, 2015b. 104 s.

PAVLAČKA, R. Autenticita památky zahradního umění – původnost nebo pravdivost? *Zahrada-park-krajina*, 2017a, č. 4, s. 39–42.

PAVLAČKA, R. *Studie obnovy památky zahradního umění: ideová fáze projektové přípravy*. Odborné a metodické publikace, svazek 93. Praha: Národní památkový ústav, 2017b. 87 s. ISBN 978-80-7480-101-3

PEJCHAL, M. Sortiment dřevin v památkách zahradní architektury. In *Městské historické parky*. Olomouc: Památkový ústav v Olomouci, 1995, s. 65–70.

PEJCHAL, M., 2008: Specifika rostlinných prvků v péči o památky zahradního umění. In *Trendy a tradice 2008: Lednice 15. – 16. září 2008*. Lednice: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zahradnická fakulta, s. 77–84. ISBN 978-80-7399-510-2.

PEJCHAL, M. Rostliny a autenticita památek zahradního umění. In *Acta horticulturae et regiotecturae*, 2010, sv. 13, emergency number, s. 56–60. ISSN 1335-2563.

PEJCHAL, M. Plant components and authenticity of landscape architecture monuments. In *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2011, sv. LIX, č. 6, s. 389–399.

PEJCHAL, M. Creativity in Care of Landscape Architecture Monuments. In SUPUKA, J., BIHUŇOVÁ, M. (Ed.). *Settlement-Park-Landscape V.: Revitalisation of Green Urban Open Spaces with Consideration to Changing Environment*. 1. Edition. Nitra: Slovak University of Agriculture in Nitra, 2011, s. 227–239. ISBN 978-80-552-0540-3.

PEJCHAL, M. *Dendrologie – teze přednášek*. Lednice: MENDELU, Ústav biotechniky zeleně, 2018.

PEJCHAL, M. a P. KREJČIŘÍK. *Historie pěstování dřevin v Lednicko-valtickém areálu do první světové války*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015. 99 s. ISBN 978-80-7509-388-2.

PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče* [online]. 2016. [metodika certifikovaná Ministerstvem kultury ČR]. Dostupné z: <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203604>.

PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče: certifikovaná metodika*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2018. 45 s. ISBN 978-80-7509-588-6.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. An Assortment of Woody Plants Produced in the Manor of Nové Dvory at the Turn of the 18th and 19th Centuries: North American Taxa. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2019a, sv. 67, č. 4, s. 981–992. ISSN 1211-8516. Dostupné z: <https://acta.mendelu.cz/67/4/0981/>.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. An Assortment of Woody Plants Produced in the Manor of Nové Dvory at the Turn of the 18th and 19th Centuries: European, Asian and North African taxa. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2019b, sv. 67, č. 5, s. 1195–1212. ISSN 1211-8516. Dostupné z: https://acta.mendelu.cz/media/pdf/actaun_2019067051195.pdf.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. *Role vybraných taxonů nepůvodních dřevin v památce zahradního umění: specializovaná mapa s odborným obsahem*. [Uplatnění nepůvodních dřevin v kompozici vybraných částí zámeckého parku v Lednici k roku 1938 (tzv. "Parter" a tzv. "Arizona") - rekonstrukční mapa]. 1: 550. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., 2020. 589 x 836 mm.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. *Role vybraných taxonů nepůvodních dřevin v památce zahradního umění: specializovaná mapa s odborným obsahem*. [Uplatnění nepůvodních dřevin v kompozici vybraných částí zámeckého parku v Lednici k roku 2019 (tzv. "Parter" a tzv. "Arizona")]. 1: 550. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., 2020. 589 x 836 mm.

POLÁKOVÁ, J. (Ed.). *Mezinárodní dokumenty o ochraně kulturního dědictví*. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2007. 235 s. ISBN 978-80-87104-14-9.

Preis – und Sortenverzeichnis der Eisenberger Baumschulen: Herbst 1934, Frühjahr 1935. Brůx: K. Th. Heidrich, 1934. 114 s.

PYŠEK, P., J. DANIHELKA, J. SÁDLO, J. CHRTEK JR., M. CHYTRÝ, V. JAROŠÍK, Z. KAPLAN, F. KRAHULEC, L. MORAVCOVÁ, J. PERGL, K. ŠTAJEROVÁ a L. TICHÝ. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. *Preslia*, 2012, sv. 84, s. 155–255.

REHDER, Alfred. *Manual of cultivated trees and shrubs: hardy in North America*. 2nd ed. New York: MacMillan, 1940. 996 s.

REHDER, Alfred. *Bibliography of cultivated trees and shrubs hardy in the cooler temperate regions of the Northern Hemisphere*. Arnold Arboretum of Harvard University, 1949. 825 s.

ROLOFF, A. a A. BÄRTELS. *Flora der Gehölze: Bestimmung, Eigenschaften, Verwendung*. Fünfte, aktualisierte Auflage. Stuttgart: Ulmer, 2018. 911 s. ISBN 978-3-8186-0016-7.

SÁDLO, J., J. PERGL, M. PEJCHAL, I. PERGLOVÁ, P. PETŘÍK, L. ŠTEFL a M. VOJÍK. *Management původních a nepůvodních rostlin v památkách zahradního umění. Parky a urbánní vegetace mezi biologií a kulturou*. Certifikovaná metodika. Průhonice: BÚ AV ČR, v.v.i., 2020. (manuskript).

SCHMIDT, E. „Es bleibt alles anders. Es wird alles wieder, wie es früher niemals war.“ *Die Gartenkunst*, 2008, č. 1, s. 225–227.

ŠTULC, J. Autenticita památky a problém její rekonstrukce. *Zprávy památkové péče*, 2001, sv. 61, č. 8, s. 242–247.

ŠTULC, J. Rekonstrukce ve vztahu k autenticitě památky - oprávněnost a rizika. In *Obnova památek 2007 : rekonstrukce nebo konzervace?* Praha : Studio AXIS, spol. s r.o., 2007, s. 37–44. ISBN 978-80-239-9005-8.

SVOBODA, P. a kol. *Zprávy Botanické zahrady ČSAV Průhonice*. 2. Průhonice: Botanická zahrada ČSAV, 1966. 175 s.

SVOBODA, P. a kol. *Zprávy Botanické zahrady ČSAV Průhonice*. 3. Průhonice: Botanická zahrada ČSAV, 1966. 277 s.

SVOBODA, A. M. *Introdukce okrasných jehličnatých dřevin*. Praha: Academia, 1976. Studie ČSAV, Čís. 5.

SVOBODA, A. M. *Introdukce okrasných listnatých dřevin*. Praha: Academia, 1981. Studie ČSAV, Čís. 12.

SVOBODA, A. M. Geschichte der Introdaktion von Gehölzen – Ihre Bedeutung für die Bewertung der Frosthärte. In *Folia dendrologica*, 1990, č. 17, s. 125–152.

ŠIMEK, P. Vymezení pojmu „vegetační prvek“ a jeho praktické uplatnění. In: *Konference k 20. výročí trvání samostatného studia oboru pro zahradní a krajinářskou tvorbu*. Lednice na Moravě: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno, 1998, s. 87–95.

TÁBOR, I. Matrika rostlin Dendrologické společnosti – významný dokument o historii introdukce dřevin do Čech – jehličnany. In *Acta Pruhoniana*, 2013, č. 105, s. 23–48.

TÁBOR, I. a M. ŠANTRŮČKOVÁ. Významný historický doklad o introdukci dřevin v Červeném Hrádku a Nových Hradech. In *Acta Pruhoniana*, 2014, č. 107, s. 45–68.

The Plant List [Online]. [cit. : 2018, May 18]. Dostupné z: www.theplantlist.org .

VANĚK, J. *Zahrady Vaněk - Chrudim: Průvodce zahradou*. Chrudim: Josef Vaněk, 1928. 64 s.

Verzeichniss der im Garten des Freyherrn von Hochberg zu Hlubosch in Böhmen befindlichen Pflanzen. 1808. Praha: Franz Gerzabek, 1809. 82 s.

WCSP: World Checklist of Selected Plant Families [Online]. [cit. 2018-5-28]. Dostupné z: <http://wcsp.science.keew.org/home.do>

WEIN, K. (1931): Die erste Einführung nordamerikanischer Gehölze in Europa. *Mitteilungen der Deutschen Dendrologischen Gesellschaft*. 1916, sv. 43, s. 95–154.

Welch, H. a G. Haddow. *The World Checklist of Conifers*. Buchenhill, Bromyard, Herefordshire: Landsman's Bookshop, 1993. 427 s.

WIMMER, C. A., 2007: Das Kreative in der Denkmalpflege. *Die Gartenkunst*, 2007, sv. 19, č. 2, s. 363–373.

WIMMER, C. A. *Bäume und Sträucher in historischen Gärten: Gehölzverwendung in Geschichte und Denkmalpflege*. Dresden: Verlag der Kunst, 2001. 256 s. ISBN 90-5705-148-6.

WIMMER, C. A. *Lustwald, Beet und Rosenhügel: Geschichte der Pflanzenverwendung in der Gartenkunst*. Weimar: VDG, Verlag und Datenbank für Geisteswissenschaften, 2014. 431 s. ISBN 978-3-89739-749-1.

ZDRAŽIL, K. *Použití listnatých dřevin na území České republiky na konci 19. a v první polovině 20. století*. Lednice, 2014. 113 s., 194 s. příloh. Diplomová práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici. Vedoucí práce Miloš Pejchal.

8 Seznam publikací předcházejících metodice

PEJCHAL, M. Sortiment dřevin v památkách zahradní architektury. In *Městské historické parky*. Olomouc: Památkový ústav v Olomouci, 1995, s. 65–70.

PEJCHAL, M., 2008: Specifika rostlinných prvků v péči o památky zahradního umění. In *Trendy a tradice 2008: Lednice 15. – 16. září 2008*. Lednice: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zahradnická fakulta, s. 77–84. ISBN 978-80-7399-510-2.

PEJCHAL, M. Rostliny a autenticita památek zahradního umění. In *Acta horticulturae et regioecturae*, 2010, sv. 13, emergency number, s. 56–60. ISSN 1335-2563.

PEJCHAL, M. Plant components and authenticity of landscape architecture monuments. In *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2011, sv. LIX, č. 6, s. 389–399.

PEJCHAL, M. Creativity in Care of Landscape Architecture Monuments. In SUPUKA, J., BIHUŇOVÁ, M. (Ed.). *Settlement-Park-Landscape V.: Revitalisation of Green Urban Open Spaces with Consideration to Changing Environment*. 1. Edition. Nitra: Slovak University of Agriculture in Nitra, 2011, s. 227–239. ISBN 978-80-552-0540-3.

PEJCHAL, M. *Dendrologie – teze přednášek*. Lednice: MENDELU, Ústav biotechniky zeleně, 2018.

PEJCHAL, M. a P. KREJČIŘÍK. *Historie pěstování dřevin v Lednicko-valtickém areálu do první světové války*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015. 99 s. ISBN 978-80-7509-388-2.

PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče* [online]. 2016. [metodika certifikovaná Ministerstvem kultury ČR]. Dostupné z: <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203604>.

PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče: certifikovaná metodika*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2018. 45 s. ISBN 978-80-7509-588-6.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. An Assortment of Woody Plants Produced in the Manor of Nové Dvory at the Turn of the 18th and 19th Centuries: North American Taxa. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2019a, sv. 67, č. 4, s. 981–992. ISSN 1211-8516. Dostupné z: <https://acta.mendelu.cz/67/4/0981/>.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. An Assortment of Woody Plants Produced in the Manor of Nové Dvory at the Turn of the 18th and 19th Centuries: European, Asian and North African taxa. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2019b, sv. 67, č. 5, s. 1195–1212. ISSN 1211-8516. Dostupné z: https://acta.mendelu.cz/media/pdf/actaun_2019067051195.pdf.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. *Role vybraných taxonů nepůvodních dřevin v památce zahradního umění: specializovaná mapa s odborným obsahem*. [Uplatnění nepůvodních dřevin v kompozici vybraných částí zámeckého parku v Lednici k roku 1938 (tzv. "Parter" a tzv. "Arizona") - rekonstrukční mapa]. 1: 550. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., 2020. 589 x 836 mm.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. *Role vybraných taxonů nepůvodních dřevin v památce zahradního umění: specializovaná mapa s odborným obsahem*. [Uplatnění nepůvodních dřevin v kompozici vybraných částí zámeckého parku v Lednici k roku 2019 (tzv. "Parter" a tzv. "Arizona")]. 1: 550. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., 2020. 589 x 836 mm.

PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. Nepůvodní dřeviny v památkách zahradního umění a jejich kompoziční uplatnění. In: Pergl, J. a I. Perglová (Ed.) *Biotické ohrožení památek zahradního umění: řasy, sinice a invazní rostliny: kritický katalog výstavy*. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, v. v. i., 2020, s. 39–46.

9 Příloha

Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Abies balsamea</i> (L.) Mill.	Nepůvodní	4	1696	1794	
<i>Abies cephalonica</i> Loudon	Nepůvodní	4	1824	1845	
<i>Abies concolor</i> (Gordon et Glend.) Lindl. ex Hildebr.	Nepůvodní	2	1872	1910	
<i>Abies concolor</i> (Gordon et Glend.) Lindl. ex Hildebr. 'Compacta'	Kultura 2	4	před 1891	1941	
<i>Abies concolor</i> (Gordon et Glend.) Lindl. ex Hildebr. 'Violacea'	Kultura 2	4	1875	1898	
<i>Abies grandis</i> (Douglas ex D. Don) Lindl. [A. <i>excelsior</i> Franco]	Nepůvodní	4	1830	1860	
<i>Abies homolepis</i> Siebold et Zucc.	Nepůvodní	4	1861	1879	
<i>Abies lasiocarpa</i> var. <i>arizonica</i> (Merriam) Lemmon	Nepůvodní	4	1903	1910 *	* <i>A. lasiocarpa</i> (Hook.) Nutt. var. <i>lasiocarpa</i> nabízena na území ČR v roce 1870.
<i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach subsp. <i>nordmanniana</i>	Nepůvodní	3	1840	1845	
<i>Abies pinsapo</i> Boiss.	Nepůvodní	4	1839	1845	
<i>Abies pinsapo</i> Boiss. 'Glauca'	Kultura 2	4	před 1867	1910	
<i>Abies procera</i> Rehder [A. <i>nobilis</i> (Douglas ex D. Don) Lindl.]	Nepůvodní	4	1830	1865	
<i>Abies procera</i> Rehder 'Glauca'	Kultura 2	4	před 1863	1898	
<i>Abies veitchii</i> Lindl.	Nepůvodní	4	1861	1910	
<i>Acer cappadocicum</i> Gled. subsp. <i>cappadocicum</i>	Nepůvodní	4	1838	1872 *	* A. c. 'Rubrum' registrován již v r. 1850.
<i>Acer circinatum</i> Pursh	Nepůvodní	4	1826	1880	
<i>Acer cissifolium</i> (Siebold et Zucc.) K. Koch	Nepůvodní	4	před 1870	1900	
<i>Acer japonicum</i> Thunb. 'Aconitifolium'	Kultura 2	4	1888	1935	
<i>Acer monspessulanum</i> L. subsp. <i>monspessulanum</i>	Nepůvodní	4	1737	1794	
<i>Acer negundo</i> L.	Nepůvodní	2	1688	1794	
<i>Acer negundo</i> L. 'Auratum'	Kultura 2	4	1891	1938	
<i>Acer negundo</i> L. 'Aureo-marginatum' [A. n. 'Aureo- limbatum']	Kultura 2	4	1855	1865	
<i>Acer negundo</i> L. 'Aureo-variegatum' [A. n. 'Aureo- notatum']	Kultura 2	4	1869	1928	
<i>Acer negundo</i> L. 'Odessanum'	Kultura 2	4	1890	1915	
<i>Acer negundo</i> L. 'Variegatum' [A. n. 'Argenteo-limbato', A. n. 'Argenteo-notatum', A. n. 'Argenteo-variegatum']	Kultura 2	4	1809	1865	
<i>Acer palmatum</i> Thunb. 'Atropurpureum'	Kultura 2	4	okolo 1900	1927	
<i>Acer palmatum</i> Thunb. 'Dissectum'	Kultura 2	4	1784	1927	
<i>Acer palmatum</i> Thunb. 'Ornatum'	Kultura 2	4	1867	1933	
<i>Acer palmatum</i> Thunb. subsp. <i>palmatum</i>	Nepůvodní	4	1820	1835	
<i>Acer pensylvanicum</i> L.	Nepůvodní	4	1755	1801	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Crimson King'	Kultura 1	4	1937	1958	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Cucullatum'	Kultura 1	4	1866	1906	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Dissectum'	Kultura 1	4	1834	před 1914 *	* Je možné, že byl tento taxon v minulosti zaměňován za podstatně vzácnější <i>A. p.</i> 'Laciniatum'.
<i>Acer platanoides</i> L. 'Drummondii'	Kultura 1	4	1910	1915 ?, 1934	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Globosum'	Kultura 1	4	1873	1913	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Palmatifidum' [A. p. 'Lorbergii']	Kultura 1	4	1829	1880	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Schwedleri'	Kultura 1	2	okolo 1864	1865	
<i>Acer platanoides</i> L. 'Stollii' [A. p. 'Oekonomierat Stoll']	Kultura 1	4	1888	1927	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Atropurpureum'	Kultura 1	4	1862	1865	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Aureo-variegatum'	Kultura 1	4	1885	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dříve.
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Leopoldii'	Kultura 1	4	1864	1876	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Nizetii'	Kultura 1	4	1887	1976	* Hieke (1976), dostupný byl dřívě.
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Purpurascens'	Kultura 1	4	1867	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dřívě.
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. 'Variegatum' *	Kultura 1	4	1730	1794	* Skupinové jméno.
<i>Acer rubrum</i> L.	Nepůvodní	4	1656	1794	
<i>Acer saccharinum</i> L. [A. <i>dasyarpum</i> Ehrh.]	Nepůvodní	3	1725	1794	
<i>Acer saccharinum</i> L. 'Laciniatum Wieri' *	Kultura 2	4	1867	1880	
<i>Acer saccharinum</i> L. 'Lutescens'	Kultura 2	4	1883	1891	
<i>Acer tataricum</i> L. subsp. <i>ginnala</i> (Maxim.) Wesm. [A. <i>ginnala</i> Maxim.]	Nepůvodní	4	1860	1865	
<i>Acer tataricum</i> L. subsp. <i>tataricum</i>	Nepůvodní	4	1759	1794	
<i>Aesculus ×carnea</i> Hayne	Kultura 2	3	okolo 1818	1835	
<i>Aesculus flava</i> Sol. [A. <i>octandra</i> Marshall]	Nepůvodní	4	1764	1800	
<i>Aesculus glabra</i> Willd. var. <i>glabra</i>	Nepůvodní	4	1809	1857	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Nepůvodní	1	1576	1576	
<i>Aesculus</i> L. 'Laciniata' [A. <i>hippocastanum</i> L. 'Laciniata']	Kultura 2	4	před 1844	1858	
<i>Aesculus parviflora</i> Walter	Nepůvodní	4	1785	1835	
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	Nepůvodní	4	1751	1803	
<i>Akebia quinata</i> (Thunb. ex Houtt.) Decne.	Nepůvodní	4	1845	1856	
<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn. 'Laciniata'	Kultura 1	4	okolo 1750	1864	
<i>Amelanchier alnifolia</i> (Nutt.) Nutt. ex M. Roem.	Nepůvodní	4	před 1918	1915	
<i>Amelanchier canadensis</i> (L.) Medik. *	Nepůvodní	4	1623	1794	* Velká většina jedinců označovaných v minulosti jako <i>A. canadensis</i> je ve skutečnosti <i>A. lamarckii</i> F. G. Schroed., jehož přesnější doba zavedení do kultury není známa; do Evropy pravd. ve 2. 1/2 19. stol..
<i>Amelanchier ovalis</i> Medik.	Nepůvodní	4	okolo 1596	1794	
<i>Amorpha fruticosa</i> L.	Nepůvodní	4	1724	1794	
<i>Aralia elata</i> (Miq.) Seem. var. <i>elata</i>	Nepůvodní	4	okolo 1830	1911	
<i>Aralia spinosa</i> L.	Nepůvodní	4	1688	1807	
<i>Aristolochia macrophylla</i> Lam. [A. <i>durior</i> Hill, A. <i>sipho</i> L'Hér.]	Nepůvodní	4	okolo 1763	1803	
<i>Berberis gagnepainii</i> C. K. Scheid. var. <i>gagnepainii</i> [B. <i>g.</i> var. <i>lanceifolia</i> Ahrendt.]	Nepůvodní	4	okolo 1904	1910	
<i>Berberis julianae</i> C. K. Scheid.	Nepůvodní	4	1900	1910	
<i>Berberis thunbergii</i> DC.	Nepůvodní	4	okolo 1864	1898	
<i>Berberis thunbergii</i> DC. 'Atropurpurea'	Kultura 2	4	1913	1933	
<i>Berberis thunbergii</i> DC. 'Minor'	Kultura 2	4	před 1900	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dřívě.
<i>Berberis verruculosa</i> Hemsl. et E. H. Wilson	Nepůvodní	4	1904	1910	
<i>Berberis vulgaris</i> L. 'Atropurpurea'	Kultura 1	4	1840	1848	
<i>Betula lenta</i> L.	Nepůvodní	4	1759	1800	
<i>Betula papyrifera</i> Marshall	Nepůvodní	4	1750	1802	
<i>Betula pendula</i> Roth 'Fastigiata'	Kultura 1	4	před 1870	1865 ?, 1875	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Betula pendula</i> Roth 'Laciniata' [B. p. 'Dalecarlica']	Kultura 1	4	1767	1802	
<i>Betula pendula</i> Roth 'Purpurea'	Kultura 1	4	před 1870	1865 ?, 1879	
<i>Betula pendula</i> Roth 'Youngii'	Kultura 1	3	1873	1865 ?, 1913	
<i>Betula pubescens</i> Ehrh. 'Urticifolia'	Kultura 1	4	okolo 1836	1844	
<i>Buddleja alternifolia</i> Maxim.	Nepůvodní	4	1915	1924	
<i>Buddleja davidii</i> Franch.	Nepůvodní	4	1896	1911	
<i>Buxus sempervirens</i> L.	Nepůvodní	3	dávno	1800 *	* Buxus (Buchsbaum) zmiňuje kníže Karel Eusebius z Lichtenštejna ve své Instrukci o stavbě budov, psané před rokem 1684 (Novák, 2020). Jednoznačný důkaz jeho přítomnosti na našem území to však není.
<i>Buxus sempervirens</i> L. 'Angustifolia'	Kultura 2	4	1755	1927	
<i>Buxus sempervirens</i> L. 'Aureovariegata'	Kultura 2	4	1755	1794 *, 1876	* Mohlo jít i o B. s. 'Argenteovariegata'.
<i>Buxus sempervirens</i> L. 'Elegans'	Kultura 2	4	1862	1912	
<i>Buxus sempervirens</i> L. 'Marginata'	Kultura 2	4	1877	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dříve.
<i>Buxus sempervirens</i> L. 'Suffruticosa'	Kultura 2	3	1616	1913	
<i>Calycanthus floridus</i> L. var. <i>floridus</i>	Nepůvodní	4	1726	1803	
<i>Campsis radicans</i> (L.) Seem.	Nepůvodní	4	1640	1808	
<i>Caragana arborescens</i> Lam.	Nepůvodní	2	1752	1794	
<i>Caragana arborescens</i> Lam. 'Pendula'	Kultura 2	4	před 1856	1865	
<i>Caragana frutex</i> (L.) K. Koch	Nepůvodní	4	1752	1794	
<i>Caragana fruticosa</i> (Pall.) Besser	Nepůvodní	4	1817	1923	
<i>Carpinus betulus</i> L. 'Columnaris'	Kultura 1	4	okolo 1890	1927	
<i>Carpinus betulus</i> L. 'Fastigiata'	Kultura 1	4	okolo 1880	1880	
<i>Carpinus betulus</i> L. 'Incisa'	Kultura 1	4	před 1789	1880	
<i>Carpinus betulus</i> L. 'Pendula'	Kultura 1	4	okolo 1850	1880	
<i>Carpinus betulus</i> L. 'Quercifolia'	Kultura 1	4	před 1783	1906	
<i>Carya ovata</i> (Mill.) K. Koch	Nepůvodní	4	1629	1800*, 1865	* Mohlo jít jak o <i>C. ovata</i> tak <i>C. tomentosa</i> .
<i>Carya tomentosa</i> (Lam.) Nutt.	Nepůvodní	4	1766	1800*, 1865	* Mohlo jít jak o <i>C. tomentosa</i> tak <i>C. ovata</i> .
<i>Castanea sativa</i> Mill.	Nepůvodní	3	dávno	1679	
<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	Nepůvodní	3	1726	1794	
<i>Catalpa ovata</i> G. Don	Nepůvodní	4	1849	1880	
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	Nepůvodní	4	1638	1800	
<i>Celtis occidentalis</i> L.	Nepůvodní	4	1636	1794	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> Siebold et Zucc. ex J. J. Hoffm. et J. H. Schult. bis	Nepůvodní	4	1864	1898	
<i>Cladrastis kentukea</i> (Dum. Cours.) Rudd [<i>C. lutea</i> Raf.]	Nepůvodní	4	1802	1844	
<i>Clematis</i> L. 'Jackmanii' [<i>C. ×jackmanii</i> T. Moore]	Kultura 2	4	1858	1913	
<i>Colutea arborescens</i> L.	Nepůvodní	4	1570	1794	
<i>Cornus alba</i> L. [<i>Swida alba</i> (L.) Opiz]	Nepůvodní	2	1741	1794	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Cornus alba</i> L. 'Elegantissima' [C. a. 'Argenteomarginata', <i>Swida a.</i> (L.) Opiz 'Elegantissima']	Kultura 2	4	před 1794	1808	
<i>Cornus alba</i> L. 'Rosenthalii' [<i>Swida a.</i> (L.) Opiz 'Rosenthalii']	Kultura 2	4	před 1896	1970 *	* Hieke (1970), dostupný byl dříve.
<i>Cornus alba</i> L. 'Spaethii' [<i>Swida a.</i> (L.) Opiz 'Spaethii']	Kultura 2	4	1889	1892	
<i>Cornus florida</i> L.	Nepůvodní	4	1731	1794	
<i>Cornus sericea</i> L. [C. <i>stolonifera</i> Michx.]	Nepůvodní	4	1656	1807	
<i>Corylus avellana</i> L. 'Aurea'	Kultura 1	4	před 1864	1865	
<i>Corylus avellana</i> L. 'Fuscorubra' [<i>Corylus</i> L. 'Fuscorubra']	Kultura 1	4	1876	1889 *	* Je možné, že se jednalo o C. maxima 'Purpurea', označovanou v dobové literatuře často jako C. avellana purpurea. Oba taxony byly a jsou zaměňovány, zvláště bez plodů.
<i>Corylus avellana</i> L. 'Heterophylla'	Kultura 1	4	před 1825	1865	
<i>Corylus avellana</i> L. 'Pendula'	Kultura 1	4	okolo 1867	1865	
<i>Corylus colurna</i> L.	Nepůvodní	3	1582	1794	
<i>Corylus maxima</i> Mill. [C. <i>tubulosa</i> Willd.]	Nepůvodní	4	1759	1801	
<i>Corylus maxima</i> Mill. 'Purpurea'	Kultura 2	4	1836	1853	
<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Nepůvodní	4	1594	1794	
<i>Cotinus coggygria</i> Scop. skupina <i>Rubrifolius</i> [C. c. 'Rubrifolius']	Kultura 2	4	před 1930	1933	
<i>Cotoneaster adpressus</i> Bois	Nepůvodní	4	1895	1910	
<i>Cotoneaster bullatus</i> Bois	Nepůvodní	4	1897	1910	
<i>Cotoneaster dammeri</i> C. K. Schneid.	Nepůvodní	4	1900	1909	
<i>Cotoneaster dielsianus</i> E. Pritz.	Nepůvodní	4	1900	1910	
<i>Cotoneaster divaricatus</i> Rehder et E. H. Wilson	Nepůvodní	4	1904	1914	
<i>Cotoneaster horizontalis</i> Decne.	Nepůvodní	4	1885	1909	
<i>Cotoneaster nites</i> Rehder et E. H. Wilson	Nepůvodní	4	1910-USA	1922	
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Franch.	Nepůvodní	4	1908-USA	1914	
<i>Crataegus</i> × <i>media</i> Bechst. 'Paul's Scarlet' [C. <i>laevigata</i> (Poir.) DC. 'Paul's Scarlet', C. <i>oxyacantha</i> auct. 'Paul's Scarlet']	Kultura 1	4	1866	1880	
<i>Crataegus</i> × <i>media</i> Bechst. 'Rubra Plena' [C. <i>laevigata</i> (Poir.) DC. 'Rubra plena', C. <i>oxyacantha</i> auct. 'Rubra plena']	Kultura 1	3	1832	1848	
<i>Crataegus coccinea</i> L. var. <i>coccinea</i> [C. <i>pedicellata</i> Sarg.]	Nepůvodní	4	1683	1794	
<i>Crataegus crus-galli</i> L.	Nepůvodní	4	1691	1794	
<i>Crataegus chrysocarpa</i> Ashe	Nepůvodní	4	1906-USA	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dříve.
<i>Crataegus intricata</i> Lange	Nepůvodní	4	1730	1816	
<i>Cryptomeria japonica</i> (Thunb. ex L. f.) D. Don	Nepůvodní	4	1842	1845	
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	Nepůvodní	4	dávno	1799	
<i>Cytisus scoparius</i> (L.) Link subsp. <i>scoparius</i> [<i>Sarothamnus scoparius</i> (L.) W. D. J. Koch]	Nepůvodní	4	dávno	1801	
<i>Dasiphora fruticosa</i> (L.) Rydb. [<i>Potentilla fruticosa</i> L.]	Nepůvodní	4	okolo 1700	1794	
<i>Deutzia</i> × <i>rosea</i> (Lemoine) Rehder	Kultura 2	4	1898	1923	
<i>Deutzia gracilis</i> Siebold et Zucc.	Nepůvodní	4	1829	1853	
<i>Deutzia scabra</i> Thunb. [D. <i>crenata</i> p. p.]	Nepůvodní	3	1822	1848	
<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	Nepůvodní	4	16. stol.	1794	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Elaeagnus commutata</i> Bernh. ex Rydb. [<i>E. argentea</i> Pursh]	Nepůvodní	4	1813	1865	
<i>Elaeagnus umbellata</i> Thunb.	Nepůvodní	4	1816	1912	
<i>Euonymus fortunei</i> var. <i>radicans</i> (Miq.) Rehder	Nepůvodní	4	1860	1910	
<i>Euonymus fortunei</i> (Turcz.) Hand.-Mazz. 'Reticulatus'	Kultura 2	4	1860	1976 *	* Hieke (1976), dostupný byl dříve.
<i>Euonymus fortunei</i> (Turcz.) Hand.-Mazz. 'Variegatus' [<i>E. f.</i> 'Gracilis', <i>E. f.</i> 'Silver Gem']	Kultura 2	4	1860	1913	
<i>Euonymus latifolius</i> (L.) Mill.	Nepůvodní	4	1730	1794	
<i>Euonymus nanus</i> M. Bieb. [<i>E. nanus</i> var. <i>turkestanicus</i> (Dieck) Krisstofowich, <i>E. koopmannii</i> Lauche]	Nepůvodní	4	1830	1869	
<i>Euonymus planipes</i> (Koehne) Koehne [<i>E. sachalinensis</i> Hort.]	Nepůvodní	4	1892	1922	
<i>Exochorda racemosa</i> (Lindl.) Rehder	Nepůvodní	4	1849	1880	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Aspleniifolia'	Kultura 1	4	1804	1853	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Atropunicea'	Kultura 1	1	1680	1800	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Cristata'	Kultura 1	4	1811	1840	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Dawyck' [<i>F. s.</i> 'Fastigiata']	Kultura 1	4	před 1850	1880	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Laciniata'	Kultura 1	4	1795	1880	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Pendula'	Kultura 1	3	1836	1853	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Purpurea Pendula'	Kultura 1	4	před 1865	1860	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Purpurea Tricolor' [<i>F. s.</i> 'Roseomarginata']	Kultura 1	4	před 1885	1900	
<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Rohanii'	Kultura 1	4	1894	1894	
<i>Fallopia aubertii</i> (L. Henry) Holub [<i>Polygonum baldschuanicum</i> auct.]	Nepůvodní	4	1899	1910	
<i>Fontanesia phillireoides</i> Labill.	Nepůvodní	4	1787	1823	
<i>Forsythia suspensa</i> (Thunb.) Vahl [<i>F. s.</i> var. <i>sieboldii</i> Zabel, <i>F. s.</i> var. <i>fortunei</i> (Lindl.) Rehder]	Nepůvodní	3	1833	1869	
<i>Forsythia ×intermedia</i> Zabel	Kultura 2	2	1878	1898	
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl 'Elegantissima' [<i>F. excelsior</i> L. 'Elegantissima']	Kultura 1	4	1884	1880	
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Aurea'	Kultura 1	4	před 1807	1824	
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Diversifolia' [<i>F. e.</i> var. <i>diversifolia</i> Ait., <i>F. heterophylla</i> Vahl, <i>F. monophylla</i> Dum. Cours.]	Kultura 1	4	před 1789	1801	
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Heterophylla Pendula'	Kultura 1	4	1898	1892	
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Jaspidea'	Kultura 1	4	1802	1970 *	* Hieke (1970), dostupný byl dříve. Zaměňován za méně běžný <i>F. e.</i> 'Aurea'
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Nana'	Kultura 1	4	1805	1880	
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Pendula Aureovariegata' *	Kultura 1	4	*	*, 1965 **	* Nejasný taxon, snad <i>F. e.</i> 'Aurea Pendula', popsán 1838 a u nás nabízen od 1913. ** Hieke (1965).
<i>Fraxinus excelsior</i> L. 'Pendula'	Kultura 1	2	1725	1801	
<i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>ornus</i>	Nepůvodní	4	před 1700	1794	
<i>Fraxinus pennsylvanica</i> Marshall [<i>F. pubescens</i> Lam.]	Nepůvodní	4	1783	1794	
<i>Fraxinus pennsylvanica</i> Marshall 'Aucubifolia' [<i>F. p.</i> 'Aucubaefolia']	Kultura 2	4	před 1865	1862	
<i>Ginkgo biloba</i> L.	Nepůvodní	3	1727	1800	
<i>Gleditsia triacanthos</i> fo. <i>inermis</i> Zabel	Nepůvodní	4	1723	1800*, 1829	* Nelze zcela vyloučit, že šlo o <i>G. aquatica</i> Marshall.
<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	Nepůvodní	3	okolo 1700	1794	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K. Koch [<i>Gulandina dioica</i> L.]	Nepůvodní	4	před 1748	1802	
<i>Hamamelis vernalis</i> Sarg.	Nepůvodní	4	1908-USA	1924	
<i>Hedera helix</i> L. 'Pedata'	Kultura 1	4	před 1872	1922	
<i>Hibiscus syriacus</i> L.	Nepůvodní	4	před 1600	1794*	* Jako neidentifikovatelný kultivar.
<i>Hippophaë rhamnoides</i> L.	Nepůvodní	4	dávno	1794	
<i>Holodiscus discolor</i> (Pursh) Maxim.	Nepůvodní	4	1827	1844	
<i>Hydrangea anomala</i> subsp. <i>petiolaris</i> (Siebold et Zucc.) E. M. McClint. [<i>H. petiolaris</i> Siebold et Zucc.]	Nepůvodní	4	1878	1927	
<i>Hydrangea arborescens</i> L.	Nepůvodní	4	1736	1804	
<i>Hydrangea heteromalla</i> D. Don	Nepůvodní	4	1821	1923 *	* 1910 <i>H. h.</i> 'Bretschneideri'
<i>Hydrangea paniculata</i> Siebold	Nepůvodní	4	1856	1880	
<i>Hydrangea paniculata</i> Siebold 'Grandiflora'	Kultura 2	4	1860	1892	
<i>Hydrangea sargentiana</i> Rehder [<i>H. aspera</i> subsp. <i>sargentiana</i> (Rehder) E. M. McClint.]	Nepůvodní	4	1908	1910	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> (Frahm.) Rehder	Kultura 2	4	okolo 1900	1925	
<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. ex Spach var. <i>japonica</i> [<i>Cydonia maulei</i> T. Moore]	Nepůvodní	4	1869	1865 ?, 1910	
<i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>alpina</i> Maxim.	Nepůvodní	4	1890	1927	
<i>Chaenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai [<i>Ch. lagenaria</i> (Loisel.) Koidz., <i>Cydonia japonica</i> auct.]	Nepůvodní	3	1796	1853	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl.	Nepůvodní	3	1854	1859	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Alumii'	Kultura 2	4	1870	1913	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Aureospica' *	Kultura 2	4	před 1887	1970 *	* Hieke (1970), dostupný byl dříve. Existence v současnosti je zpochybňována.
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Glauca' *	Kultura 2	3	před 1865	1898	* Jen skupinové jméno.
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Rogersii' [<i>Ch. l.</i> 'Nana Rogersii']	Kultura 2	4	okolo 1930	1947	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Triomf van Boskoop'	Kultura 2	4	před 1890	1911	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray bis) Parl. 'Wisselii'	Kultura 2	4	okolo 1885	1923	
<i>Chamaecyparis nootkatensis</i> (D. Don) Spach 'Glauca' [<i>Callitropsis n.</i> (D. Don) Oerst. 'Glauca']	Kultura 2	4	před 1858	1912	
<i>Chamaecyparis nootkatensis</i> (D. Don) Spach 'Pendula' [<i>Callitropsis n.</i> (D. Don) Oerst. 'Pendula']	Kultura 2	4	před 1884	1913	
<i>Chamaecyparis nootkatensis</i> (D. Don) Spach [<i>Callitropsis n.</i> (D. Don) Oerst.]	Nepůvodní	3	okolo 1850	1859	
<i>Chamaecyparis obtusa</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Crippsii'	Kultura 2	4	před 1899	1923	
<i>Chamaecyparis obtusa</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Nana Gracilis'	Kultura 2	4	před 1867	1915	
<i>Chamaecyparis obtusa</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Pygmaea'	Kultura 2	4	1861	1879	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Boulevard'	Kultura 2	4	okolo 1934-USA	1973	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Filifera Aurea' [<i>Ch. p.</i> 'Filifera Aurea Nana' *]	Kultura 2	4	před 1889	1913	* Tímto jménem označovány slabě rostoucí rostliny namnožené z postranních výhonů <i>Ch. p.</i> 'Filifera Aurea'.
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Filifera'	Kultura 2	4	1861	1879	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Plumosa Argentea'	Kultura 2	4	1861	1898	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Plumosa Aurea'	Kultura 2	3	1861	1871	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Plumosa'	Kultura 2	3	1861	1879	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl. 'Squarrosa'	Kultura 2	4	1843	1879	
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold et Zucc.) Endl.	Nepůvodní	4	1861	1865	
<i>Chionanthus virginicus</i> L.	Nepůvodní	4	1736	1823	
<i>Ilex aquifolium</i> L.	Nepůvodní	4	dávno	1794	
<i>Jasminum nudiflorum</i> Lindl.	Nepůvodní	4	1844	1900	
<i>Juglans cinerea</i> L.	Nepůvodní	4	1633	1794	
<i>Juglans nigra</i> L.	Nepůvodní	4	1656	1794	
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> (Späth) P. A. Schmidt 'Pfitzeriana Aurea' [J. ×media Melle 'Pfitzeriana Aurea', J. chinensis L. 'Pfitzeriana Aurea']	Kultura 2	4	okolo 1935	1935	
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> (Späth) P. A. Schmidt 'Wilhelm Pfitzer' [J. ×media Melle 'Pfitzeriana', J. chinensis L. 'Pfitzeriana']	Kultura 2	3	1899	1923	
<i>Juniperus communis</i> L. 'Hibernica' [J. c. 'Stricta']	Kultura 1	4	před 1836	1871	
<i>Juniperus communis</i> L. 'Suecica'	Kultura 1	4	před 1789	1804	
<i>Juniperus chinensis</i> L. 'Plumosa Aurea' [J. ×pfitzeriana (Späth) P. A. Schmidt 'Plumosa Aurea', J. ×media Melle 'Plumosa Aurea']	Kultura 2	4	před 1867	1869	
<i>Juniperus chinensis</i> L. 'Femina'	Kultura 2	4	1861	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dříve.
<i>Juniperus chinensis</i> L. var. <i>chinensis</i>	Nepůvodní	4	před 1767	1845	
<i>Juniperus</i> L. 'Hetzii' [J. virginiana L. 'Hetzii', J. v. 'Hetz', J. ×pfitzeriana (Späth) P. A. Schmidt 'Hetzii', J. chinensis L. 'Hetzii']	Kultura 2	4	okolo 1930-USA	1968	
<i>Juniperus pingii</i> W. C. Cheng ex Ferré 'Prostrata' [J. squamata Buch.-Ham. ex D. Don 'Prostrata']	Kultura 2	4	okolo 1909	1970 *	* Hieke (1970), dostupný byl dříve.
<i>Juniperus procumbens</i> (Siebold ex Endl.) Miq. 'Nana'	Kultura 2	4	1904-USA	1976 *	* Hieke (1976), dostupný byl dříve. 1855 zaregistrován původní druh J. <i>procumbens</i> .
<i>Juniperus sabina</i> L. 'Variegata'	Kultura 2	4	1730	1803	
<i>Juniperus sabina</i> L. 'Tamariscifolia'	Nepůvodní	4	dávno	1823	
<i>Juniperus sabina</i> L. var. <i>sabina</i>	Nepůvodní	3	dávno	1800	
<i>Juniperus squamata</i> Buch.-Ham. ex D. Don 'Meyeri'	Kultura 2	4	1914-USA	1935	
<i>Juniperus virginiana</i> L. 'Glaucá'	Kultura 2	4	před 1855	1871	
<i>Juniperus virginiana</i> L. 'Pendula' *	Kultura 2	4	před 1850	1913	* Jen skupinové jméno.
<i>Juniperus virginiana</i> L. 'Schottii'	Kultura 2	4	před 1855	před 1914	
<i>Juniperus virginiana</i> L. 'Tripartita'	Kultura 2	3	před 1867	1910	
<i>Juniperus virginiana</i> L. var. <i>virginiana</i>	Nepůvodní	3	okolo 1650	1794	
<i>Kalmia latifolia</i> L.	Nepůvodní	4	1734	1844	
<i>Kalopanax septemlobus</i> (Thunb.) Koidz. subsp. <i>septemlobus</i> [K. pictus var. <i>maximowiczii</i> (Van Houtte) H. Hara ex H. L. Li, K. pictus var. <i>magnificus</i> (Zabel) Nakai]	Nepůvodní	4	1865	1892	
<i>Kerria japonica</i> (L.) DC. 'Pleniflora'	Kultura 2	4	1804	1848	
<i>Kerria japonica</i> (L.) DC.	Nepůvodní	4	1834	1835	
<i>Koelreuteria paniculata</i> Laxm.	Nepůvodní	4	1763	1801	
<i>Kolkwitzia amabilis</i> Graebn.	Nepůvodní	4	1901	1922	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Laburnum alpinum</i> (Mill.) Bercht. et J. Presl [<i>Cytisus alpinus</i> Mill.]	Nepůvodní	4	1596	1794	
<i>Laburnum anagyroides</i> Medik. [<i>Cytisus laburnum</i> L.]	Nepůvodní	2	1560	1794	
<i>Larix kaempferi</i> (Lamb.) Carrière [<i>L. leptolepis</i> (Siebold et Zucc.) Gordon et Glend.]	Nepůvodní	4	1818	1845	
<i>Ligustrum obtusifolium</i> Siebold et Zucc. subsp. <i>obtusifolium</i> [<i>L. obtusifolium</i> var. <i>regelianum</i> (Koehe) Rehder]	Nepůvodní	4	okolo 1860	1889	
<i>Ligustrum ovalifolium</i> Hassk. var. <i>ovalifolium</i>	Nepůvodní	4	1843	1865	
<i>Liriodendron tulipifera</i> L.	Nepůvodní	3	1663	1800	
<i>Liriodendron tulipifera</i> L. 'Integrifolium'	Kultura 2	4	1811	1880 *	* 1835 semeno.
<i>Lonicera acuminata</i> Wall. [<i>L. henryi</i> Hemsl.]	Nepůvodní	4	1908-USA	1914	
<i>Lonicera caprifolium</i> L.	Nepůvodní	4	dávno	1800	
<i>Lonicera fragrantissima</i> Lindl. et Paxton var. <i>fragrantissima</i> [<i>L. f.</i> subsp. <i>standishii</i> (Carrière) P. S. Hsu et H. J. Wang, <i>L. standishii</i> Carrière]	Nepůvodní	4	1845	1854	
<i>Lonicera pileata</i> Oliv. [<i>L. ligustrina</i> var. <i>pileata</i> (Oliv.) Franch.]	Nepůvodní	4	1900	1910	
<i>Lonicera tatarica</i> L.	Nepůvodní	2	1752	1794	
<i>Lonicera tatarica</i> L. 'Angustifolia'	Kultura 2	4	před 1828	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dřívě.
<i>Lonicera tatarica</i> L. 'Lutea'	Kultura 2	4	před 1838	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dřívě.
<i>Lonicera tatarica</i> L. 'Sibirica'	Kultura 2	4	před 1822	1854	
<i>Lycium barbarum</i> L. [<i>L. halimifolium</i> Mill.]	Nepůvodní	4	okolo 1770	1800	
<i>Magnolia acuminata</i> (L.) L. var. <i>acuminata</i>	Nepůvodní	4	1736	1844	
<i>Magnolia kobus</i> DC.	Nepůvodní	4	1865-USA	1850 ?, před 1909	
<i>Magnolia obovata</i> Thunb. [<i>M. hypoleuca</i> Siebold et Zucc.]	Nepůvodní	4	1818	1880	
<i>Magnolia stellata</i> (Siebold et Zucc.) Maxim. [<i>M. kobus</i> var. <i>stellata</i> (S. et Z.) Blackburn]	Nepůvodní	4	1877	1913	
<i>Magnolia ×soulangeana</i> Soul.-Bod.	Kultura 2	3	1820	1844	
<i>Magnolia ×soulangeana</i> Soul.-Bod. 'Alexandrina'	Kultura 2	4	okolo 1825	1860	
<i>Magnolia ×soulangeana</i> Soul.-Bod. 'Lennei'	Kultura 2	4	okolo 1850	1862	
× <i>Mahoberberis neubertii</i> C. K. Schneid.	Kultura 2	4	okolo 1850	1910	
<i>Mahonia aquifolium</i> (Pursh) Nutt. [<i>Berberis a.</i> Pursh]	Nepůvodní	3	1823	1844	
<i>Mahonia bealei</i> (Fortune) Pynaert [<i>Berberis bealei</i> Fortune]	Nepůvodní	4	1845	1927	
<i>Malus ×atrosanguinea</i> (Späth) C. K. Schneid.	Kultura 2	4	před 1898	1900	
<i>Malus baccata</i> (L.) Borkh. var. <i>baccata</i>	Nepůvodní	4	1784	1794	
<i>Malus floribunda</i> Siebold ex Van Houtte	Kultura 2	4	okolo 1862	1913	
<i>Malus</i> Mill. 'Elise Rathke' [<i>M. domestica</i> Borkh. 'Elise Rathke']	Kultura 2	4	okolo 1885	1913	
<i>Malus pumila</i> Mill. 'Niedzwetzkyana' [<i>M. niedzwetzkyana</i> Dieck ex Koehe]	Kultura 2	4	okolo 1891	1900	
<i>Menispermum canadense</i> L.	Nepůvodní	4	1646	1794	
<i>Mespilus germanica</i> L.	Nepůvodní	4	dávno	1801	
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> Hu et W. C. Cheng	Nepůvodní	4	1947	1949	
<i>Morus alba</i> L. 'Pendula'	Kultura 2	4	1890	1906	
<i>Morus alba</i> L. var. <i>alba</i>	Nepůvodní	4	1596	1722	
<i>Morus nigra</i> L.	Nepůvodní	4	1548	1794	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Paeonia suffruticosa</i> Andrews	Kultura 2	4	1787	1824 *	* První identifikovatelné kultivary: 1858 'Osiris', 'Robert Fortune', 1872 'Zenobia'.
<i>Parthenocissus inserta</i> (A. Kern.) Fritsch [<i>P. vitacea</i> (Knerr.) Hitchc.]	Nepůvodní	4	před 1800	1965 *	* Hieke (1965), dostupný byl dřive. Ještě koncem minulého století nebyl taxon v běžné praxi rozlišován od <i>P. quinquefolia</i> .
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch. [<i>Hedera quinquefolia</i> L.]	Nepůvodní	3	1629	1794	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> (Siebold et Zucc.) Planch.	Nepůvodní	4	1860	1914	
<i>Paulownia tomentosa</i> (Thunb.) Steud.	Nepůvodní	4	1834	1844	
<i>Phellodendron amurense</i> Rupr.	Nepůvodní	4	okolo 1856	1900	
<i>Philadelphus coronarius</i> L.	Nepůvodní	1	1569	1794	
<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Aureus'	Kultura 2	4	1877	1889	
<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Duplex' [<i>P. c.</i> 'Pumilus', <i>P. nanus</i> Mill.]	Kultura 2	4	před 1770	1801	
<i>Philadelphus</i> L. 'Lemoinei' [<i>P. xlemoinei</i> Lemoine]	Kultura 2	4	1884	1898	
<i>Philadelphus</i> L. 'Falconeri' [<i>P. xfalconeri</i> Sarg.]	Kultura 2	4	před 1881-USA	1906	
<i>Philadelphus</i> L. 'Virginal' [<i>P. xvirginalis</i> Rehder]	Kultura 2	4	okolo 1909	1925	
<i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	Nepůvodní	2	1687	1794	
<i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim. 'Luteus'	Kultura 2	4	před 1864	1872	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Barryi'	Kultura 1	4	před 1891	1910	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Compacta'	Kultura 1	4	před 1864	1870	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Cupressina'	Kultura 1	4	před 1855	1928	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Echiniformis'	Kultura 1	4	před 1875	1935	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Falcato-viminalis'	Kultura 1	4	před 1919	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dřive.
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Inversa'	Kultura 1	4	okolo 1855	1879	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Maxwellii'	Kultura 1	4	okolo 1860-USA	1923	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Nidiformis'	Kultura 1	4	před 1904	1923	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Pendula' *	Kultura 1	4	před 1836	1913	* Jen skupinové jméno.
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Pyramidalis Compacta' *	Kultura 1	4	*	1981 **	* Taxon neidentifikován, snad totožný s <i>P. a.</i> 'Pyramidalis Gracilis', jež vznikla před rokem 1891 a o které je pochybnost, zda je ještě v kultuře. ** Hieke (1981), dostupný byl dřive.
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Remontii'	Kultura 1	4	před 1874	1913	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Repens'	Kultura 1	4	před 1898	1947	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Tabuliformis' [<i>P. a.</i> 'Tabulaeformis']	Kultura 1	4	před 1865	1935	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Tuberculata'	Kultura 1	4	před 1898	1900	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Viminalis'	Kultura 1	4	1741	1844	
<i>Picea abies</i> (L.) H. Karst. 'Virgata'	Kultura 1	4	před 1853	1927	
<i>Picea alcoquiana</i> (H. J. Veitch ex Lindl.) Carrière [<i>P. bicolor</i> (Maxim.) Mayr]	Nepůvodní	4	1861	1865	
<i>Picea asperata</i> Mast.	Nepůvodní	4	1910	1923	
<i>Picea engelmannii</i> Parry ex Engelm. subsp. <i>engelmannii</i>	Nepůvodní	4	1864	1879	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Picea glauca</i> (Moench) Voss ' Coerulea ' [<i>P. laxa</i> (Münchh.) Sarg. ' Coerulea ']	Kultura 2	4	před 1866	1855 ?, 1871	
<i>Picea glauca</i> (Moench) Voss ' Conica ' [<i>P. laxa</i> (Münchh.) Sarg. ' Conica ']	Kultura 2	4	1904-USA	1929	
<i>Picea glauca</i> (Moench) Voss [<i>P. laxa</i> (Münchh.) Sarg.]	Nepůvodní	4	1700	1794	
<i>Picea jezoensis</i> (Siebold et Zucc.) Carrière [<i>P. ajanensis</i> Fisch. ex Carrière]	Nepůvodní	4	1861	1898	
<i>Picea mariana</i> (Mill.) Britton et al. ' Doumetii '	Kultura 2	4	před 1855	1909	
<i>Picea mariana</i> (Mill.) Britton et al.	Nepůvodní	4	okolo 1700	1824	
<i>Picea omorika</i> (Pančić) Purk.	Nepůvodní	4	okolo 1880	1891	
<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm.	Nepůvodní	4	1770	1813	
<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm. ' Aurea '	Kultura 2	4	před 1873	1923	
<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm. ' Nana '	Kultura 2	4	před 1891	1928	
<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm. ' Nutans '	Kultura 2	4	před 1905	1928	
<i>Picea pungens</i> Engelm. ' Argentea ' *	Kultura 2	1	před 1887	před 1904	* Jen skupinové jméno.
<i>Picea pungens</i> Engelm. ' Glauca Pendula ' [<i>P. p.</i> ' Pendens ']	Kultura 2	4	1895	1929	
<i>Picea pungens</i> Engelm. ' Glauca ' *	Kultura 2	2	před 1891	1909	* Jen skupinové jméno.
<i>Picea pungens</i> Engelm.	Nepůvodní	3	1865	před 1910	
<i>Picea sitchensis</i> (Bong.) Carrière	Nepůvodní	4	1831	1910	
<i>Picea torano</i> (Siebold ex K. Koch) Koehne [<i>P. polita</i> (Siebold et Zucc.) Carrière]	Nepůvodní	4	1861	1879	
<i>Pinus aristata</i> Engelm.	Nepůvodní	4	1863	1923	
<i>Pinus banksiana</i> Lamb.	Nepůvodní	4	před 1783	1912	
<i>Pinus cembra</i> L.	Nepůvodní	3	1652	1794	
<i>Pinus flexilis</i> E. James	Nepůvodní	4	1861	1912	
<i>Pinus jeffreyi</i> Balf.	Nepůvodní	4	1852	1865	
<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>pallasiana</i> (Lamb.) Holmboe [<i>P. n.</i> subsp. <i>caramanica</i> (Loudon) Businský]	Nepůvodní	4	1790	1831	
<i>Pinus nigra</i> J. F. Arnold subsp. <i>nigra</i> [<i>P. n.</i> var. <i>austriaca</i> (Höss) Badoux]	Nepůvodní	2	1759	1804	
<i>Pinus peuce</i> Griseb.	Nepůvodní	4	1863	1879	
<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C. Lawson var. <i>ponderosa</i>	Nepůvodní	4	1826	1945	
<i>Pinus ponderosa</i> var. <i>scopulorum</i> Engelm. in S. Watson et al.	Nepůvodní	4	*	před 1910 *	* V minulosti nebyla rozlišována od <i>P. p.</i> var. <i>ponderosa</i> .
<i>Pinus rigida</i> Mill.	Nepůvodní	4	okolo 1750	1844	
<i>Pinus strobus</i> L.	Nepůvodní	1	okolo 1/2 16. stol.	1785	
<i>Pinus sylvestris</i> L. ' Watereri ' [<i>P. s.</i> ' Pumila ']	Kultura 1	4	1865	1934	
<i>Pinus wallichiana</i> A. B. Jacks. [<i>P. excelsa</i> Wall. ex D. Don in A. B. Lambert, <i>P. griffithii</i> McClell.]	Nepůvodní	4	1823	1842	
<i>Platanus</i> × <i>hispanica</i> Münchh. [<i>P. ×acerifolia</i> (Ait.) Willd.]	Kultura 2	3	před 1700	1805	
<i>Platanus</i> × <i>hispanica</i> Münchh. ' Suttneri ' [<i>P. ×acerifolia</i> (Ait.) Willd. ' Suttneri ']	Kultura 2	4	před 1896	před 1914	
<i>Platanus occidentalis</i> L.	Nepůvodní	4	před 1634	1794	
<i>Platanus orientalis</i> L.	Nepůvodní	4	16. stol.	1794	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco [<i>Thuja orientalis</i> L.]	Nepůvodní	3	okolo 1690	1794	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco ' Sieboldii ' [<i>Thuja orientalis</i> ' Sieboldii ', <i>T. o.</i> ' Compacta ']	Kultura 2	4	1859	1889	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco ' Aurea ' * [<i>Thuja orientalis</i> fo. <i>aurea</i> (Carrière) Rehder, <i>T. o.</i> ' Aurea ']	Kultura 2	4	před 1850	1855	* Jen skupinové jméno.

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Populus ×canadensis</i> Moench	Kultura 2	4	okolo 1750	1800 *, 1844	* <i>P. canadensis</i> nebo <i>P. deltoides</i> .
<i>Populus alba</i> L. 'Nivea'	Kultura 1	2	1789	1805	
<i>Populus alba</i> L. 'Pyramidalis' [<i>P. bolleana</i> Lauche]	Kultura 1	4	před 1841	1900	
<i>Populus balsamifera</i> L. [<i>P. tacamahacca</i> Mill.]	Nepůvodní	4	před 1689	1801	
<i>Populus lasiocarpa</i> Oliv.	Nepůvodní	4	1900	1914	
<i>Populus nigra</i> L. 'Italica' [<i>P. n.</i> var. <i>italica</i> Münchh., <i>P. dilatata</i> Ait.]	Kultura 1	2	před 1750	1797	
<i>Populus simonii</i> Carrière	Nepůvodní	4	1862	1880	
<i>Populus wilsonii</i> C. K. Schneid.	Nepůvodní	4	1907	1923	
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardii' [<i>P. c.</i> 'Atropurpurea', <i>P. pissardii</i> Carrière]	Kultura 2	4	okolo 1880	1889	
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	Nepůvodní	4	16. stol.	1910	
<i>Prunus fruticosa</i> Pall. 'Pendula'	Kultura 1	4	1859	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dřívě.
<i>Prunus</i> L. 'Kanzan' [<i>P. serrulata</i> Lindl. 'Sekiyama', <i>P. s.</i> 'Kanzan', <i>P. s.</i> 'Kwanzan', <i>P. s.</i> 'Hisakura']	Kultura 2	4	okolo 1913	1910 *, 1915	* Identita není zcela jednoznačná.
<i>Prunus laurocerassus</i> L. 'Schipkaensis'	Kultura 2	4	1889	1910	
<i>Prunus laurocerassus</i> L. 'Zabeliana'	Kultura 2	4	1898	1914	
<i>Prunus laurocerassus</i> L.	Nepůvodní	4	1576	1800	
<i>Prunus pendula</i> Maxim. [<i>P. ×subhirtella</i> Miq. 'Pendula', <i>P. spachiana</i> Kitam. fo. <i>spachiana</i>]	Nepůvodní	4	1862	1935	
<i>Prunus serotina</i> Ehrh.	Nepůvodní	4	1629	1800	
<i>Prunus serrulata</i> Lindl. var. <i>serrulata</i>	Nepůvodní	4	okolo 1820	1880	
<i>Prunus triloba</i> Lindl.	Kultura 2	4	1855	1871	
<i>Prunus virginiana</i> L.	Nepůvodní	4	1724	1794 *, 1800	* Nelze vyloučit, že se mohlo jednat i o <i>P. serotina</i> .
<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco 'Pendula' *	Kultura 2	4	1853	1913	* Jen skupinové jméno.
<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco var. <i>menziesii</i>	Nepůvodní	2	1827	1842	
<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>glauca</i> (Beissn.) Franco	Nepůvodní	2	1885	1910	
<i>Ptelea trifoliata</i> L.	Nepůvodní	4	1704	1794	
<i>Pterocarya pterocarpa</i> Kunth ex I. Iljinsk. [<i>P. fraxinifolia</i> (Poir.) Spach, <i>P. caucasica</i> C. A. Mey.]	Nepůvodní	4	1782	1831	
<i>Pyracantha coccinea</i> M. Roem.	Nepůvodní	4	okolo 1600	1794	
<i>Pyrus salicifolia</i> Pall.	Nepůvodní	4	1780	1802	
<i>Quercus ×turneri</i> Willd. 'Pseudoturneri'	Kultura 2	4	okolo 1800	1909	
<i>Quercus alba</i> L.	Nepůvodní	4	1724	1803	
<i>Quercus coccinea</i> Münchh.	Nepůvodní	4	1691	1803	
<i>Quercus imbricaria</i> Michx.	Nepůvodní	4	1786	1853	
<i>Quercus macranthera</i> Fisch. et C. A. Mey. ex Hohen.	Nepůvodní	4	před 1873	1876	
<i>Quercus macrocarpa</i> Michx.	Nepůvodní	4	1811	1806	
<i>Quercus montana</i> Willd. [<i>Q. prinus</i> L.]	Nepůvodní	4	okolo 1800	1844 *, 1880	* Nelze zcela vyloučit, že se jednalo o <i>Q. michauxii</i> Nutt., v Evropě daleko méně běžný.
<i>Quercus palustris</i> Münchh.	Nepůvodní	4	před 1770	1835	
<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl. 'Cochleata'	Kultura 1	4	před 1864	1889	
<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl. 'Mespilifolia'	Kultura 1	4	před 1822	1892	
<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl. 'Muscaviensis'	Kultura 1	4	1902	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dřívě.
<i>Quercus robur</i> L. 'Albomarmorata'	Kultura 1	4	před 1867	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dřívě.
<i>Quercus robur</i> L. 'Atropurpurea'	Kultura 1	4	před 1864	1865	
<i>Quercus robur</i> L. 'Concordia'	Kultura 1	4	1834	1865	
<i>Quercus robur</i> L. 'Cupressoides'	Kultura 1	4	před 1876	1941	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Quercus robur</i> L. 'Fastigiata'	Kultura 1	2	1789	1844	
<i>Quercus robur</i> L. 'Fenessii' [Q. r. 'Heterophylla']	Kultura 1	4	okolo 1820	1892	
<i>Quercus robur</i> L. 'Pectinata'	Kultura 1	4	1864	1865	
<i>Quercus robur</i> L. 'Pendula'	Kultura 1	4	okolo 1788	1884	
<i>Quercus rubra</i> L.	Nepůvodní	2	1724	1794	
<i>Rhododendron calendulaceum</i> (Michx.) Torr.	Nepůvodní	4	okolo 1800	1932	
<i>Rhododendron</i> L. skupina Velkokvěté stálezelené	Kultura 2	2	*	**	* Relevantní přírodní taxony od 1/2 18. stol., kultivary od 30. let 19. stol. ** Relevantní přírodní taxony od 20. let a kultivary od 50. let 19. stol., většinou málo zimovzdorné.
<i>Rhododendron</i> L. 'Cunningham's White'	Kultura 2	4	okolo 1830	1852	
<i>Rhododendron</i> L. 'Praecox' [R. xpraecox I. Davis]	Kultura 2	4	okolo 1855	1925	
<i>Rhododendron molle</i> subsp. <i>japonicum</i> (A. Gray) Kron [R. japonicum (A. Gray) Suringar]	Kultura 2	3	po 1830	1922 *	* Příbuzný <i>R. molle</i> subsp. <i>molle</i> potvrzen na území ČR 1854; zahradnická praxe oba taxony důsledněji nerozlišovala, případně zaměňovala. Od 70. let 19. stol. nabízeny první selekce řazené do skupiny tzv. Mollis azalek, na jejichž vzniku se podílí oba poddruhy.
<i>Rhododendron ponticum</i> L.	Nepůvodní	4	1763	1824 *	* Od 50. let 19. století hybridy tohoto druhu.
<i>Rhododendron smirnowii</i> Trautv.	Nepůvodní	4	1886	1910	
<i>Rhodotypos scandens</i> (Thunb.) Makino [R. kerrioides Siebold et Zucc.]	Nepůvodní	4	1860	1844 ?, 1869	
<i>Rhus typhina</i> L.	Nepůvodní	3	1622	1800	
<i>Rhus typhina</i> L. 'Dissecta' [R. t. 'Laciniata']	Kultura 2	4	1898	1914	
<i>Ribes aureum</i> Pursh	Nepůvodní	4	1824	1828	
<i>Ribes sanguineum</i> Pursh	Nepůvodní	4	1826	1844 *	* 1848 R. s. 'Plenum', R. s. 'Atrorubens', 1898 R. s. 'Carneum'.
<i>Robinia xambigua</i> Poir.	Kultura 2	4	před 1812	1879*	* 1857 R. a. 'Bella-rosea'.
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Nepůvodní	3	okolo 1635	1794	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Inermis' [R. inermis Mirbel (1804)]	Kultura 2	4	okolo 1800	1801 *	* Nelze zcela vyloučit, že se jednalo o R. p. 'Umbraculifera'
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Amorphifolia'	Kultura 2	4	1798	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dříve.
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Bessoniana'	Kultura 2	4	okolo 1860	1853	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Microphylla'	Kultura 2	4	před 1813	1835	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Tortuosa'	Kultura 2	4	okolo 1810	1835	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera' [R. inermis Dumont de Courset (1811), non Mirbel (1804)]	Kultura 2	4	okolo 1813	1835	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Unifolia' [R. p. 'Monophylla']	Kultura 2	4	okolo 1855	1865	
<i>Robinia viscosa</i> Vent.	Nepůvodní	4	1791	1809	
<i>Rosa xcentifolia</i> L.	Kultura 2	4	konec 16. století	1794	
<i>Rosa glauca</i> Pourr.	Nepůvodní	4	před 1814	1809	
<i>Rosa</i> L. skupina Mnohokvěté záhonové růže (polyantky) [R. xrehdiana Blackburn]	Kultura 2	2	1875	1889 *	* Odrůdy 'Mignon' ['Mignonette'], 'Pâquerette', 'Bijou de Lyon', 'Max Singer', 'Mlle. Cécile Brünner'.

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Rosa multiflora</i> Thunb. var. <i>multiflora</i>	Nepůvodní	4	okolo 1860	1911	
<i>Rosa rugosa</i> Thunb.	Nepůvodní	3	1796	1898	
<i>Rosa sericea</i> subsp. <i>omeiensis</i> (Rolfe) A. V. Roberts [<i>R. omeiensis</i> Rolfe]	Nepůvodní	4	1901	1924	
<i>Rubus odoratus</i> L.	Nepůvodní	4	1635	1800	
<i>Salix</i> × <i>sepulcralis</i> Simonk. ‘ <i>Chrysocoma</i> ’ [<i>Salix</i> × <i>salamonii</i> (Carrière) Carrière]	Kultura 2	4 *	před 1864	1868 **	* Zastoupení je ve skutečnosti podstatně větší, a to na úkor <i>S. alba</i> ‘ <i>Tristis</i> ’. ** Není zcela jednoznačné, že šlo o kultivar ‘ <i>Chrysocoma</i> ’
<i>Salix alba</i> L. ‘ <i>Tristis</i> ’ [<i>S. a.</i> var. <i>vitellina pendula</i> Rehder]	Kultura 2	2 *	před 1815	1865	* Podstatná část takto označených jedinců je ve skutečnosti <i>S. ×sepulcralis</i> ‘ <i>Chrysocoma</i> ’
<i>Salix babylonica</i> L. ‘ <i>Tortuosa</i> ’ [<i>S. matsudana</i> Koidz. ‘ <i>Tortuosa</i> ’]	Kultura 2	4	1924	1929	
<i>Salix caprea</i> L. ‘ <i>Kilmarnock</i> ’ [<i>S. c.</i> ‘ <i>Pendula</i> ’]	Kultura 1	4	1853	1880	
<i>Sambucus nigra</i> L. ‘ <i>Albovariegata</i> ’	Kultura 1	4	1770	1865	
<i>Sambucus nigra</i> L. ‘ <i>Aureomarginata</i> ’	Kultura 1	4	1867	1889	
<i>Sequoiadendron giganteum</i> (Lindl.) J. Buchholz [<i>Sequoia gigantea</i> (Lindl.) Decne., <i>Wellingtonia gigantea</i> Lindl.]	Nepůvodní	4	1853	1859	
<i>Sorbaria sorbifolia</i> (L.) A. Braun var. <i>sorbifolia</i> [<i>Spiraea sorbifolia</i> Aitch.]	Nepůvodní	4	1759	1803	
<i>Sorbus aria</i> Crantz ‘ <i>Majestica</i> ’	Kultura 1	4	před 1858	1912	
<i>Sorbus aucuparia</i> L. ‘ <i>Edulis</i> ’ [<i>S. a.</i> var. <i>edulis</i> Dieck, <i>S. a.</i> var. <i>dulcis</i> Kraetzl, <i>S. a.</i> var. <i>moravica</i> Dippel]	Kultura 1	4	1887 *	1900	* Objeven v Hrubém Jeseníku 1810, komerční šíření od 1887.
<i>Sorbus aucuparia</i> L. ‘ <i>Pendula</i> ’	Kultura 1	4	1853	1884	
<i>Sorbus hybrida</i> L.	Nepůvodní	4	1779	1794	
<i>Sorbus intermedia</i> (Ehrh.) Pers.	Nepůvodní	4	dávno	1803	
<i>Sorbus latifolia</i> (Lam.) Pers.	Nepůvodní	4	před 1750	1835	
<i>Spiraea ×arguta</i> Zabel [<i>Spiraea</i> L. ‘ <i>Arguta</i> ’]	Kultura 2	4	před 1884	1898	
<i>Spiraea ×brachybotrys</i> Lange	Kultura 2	4	před 1880	1900	
<i>Spiraea douglasii</i> Hook. subsp. <i>douglasii</i>	Nepůvodní	4	okolo 1827	před 1846	
<i>Spiraea douglasii</i> subsp. <i>menziesii</i> (Hook.) Calder et R. L. Taylor [<i>S. menziesii</i> Hook.]	Nepůvodní	4	1838	1900	
<i>Spiraea chamaedryfolia</i> L. *	Nepůvodní	3	1772	1804	* Rozdělení druhu na nominální var. <i>chamaedryfolia</i> a na var. <i>ulmifolia</i> , které uplatnil Hieke (1984), zde bylo opuštěno, protože (1) prakticky všechny rostliny v parcích a zahradách ČR náleží - v rozporu s Hiekeho údaji - k var. <i>ulmifolia</i> a (2) oprávněnost vymezení var. <i>ulmifolia</i> není jednoznačná (Businský, 2020).
<i>Spiraea japonica</i> L. f. [<i>S. callosa</i> Thunb., <i>S. ×bumalda</i> Burv.]	Nepůvodní	4	okolo 1850	1853 *	* 1857 <i>S. j.</i> ‘ <i>Fortunei</i> ’, 1866 <i>S. j.</i> ‘ <i>Albiflora</i> ’, 1898 <i>S. j.</i> ‘ <i>Bullata</i> ’, 1912 <i>S. j.</i> ‘ <i>Ruberrima</i> ’.
<i>Spiraea japonica</i> L. f. ‘ <i>Anthony Waterer</i> ’ [<i>S. ×bumalda</i> Burv. ‘ <i>Anthony Waterer</i> ’]	Kultura 2	4	před 1890	1899	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Spiraea japonica</i> L. f. 'Bumalda' [S. <i>xbumalda</i> Burv.]	Kultura 2	4	před 1885	1898	Rostliny v současnosti takto označované nejsou zcela identické s původním klonem. Část rostlin označených Hiekem jako <i>S. bumalda</i> by mohla zahrnovat i jiné odrůdy, řazené dříve ke <i>S. xbumalda</i> .
<i>Spiraea japonica</i> L. f. 'Macrophylla' [S. <i>xbumalda</i> Burv. 'Macrophylla']	Kultura 2	4	před 1866	1889	
<i>Spiraea nipponica</i> Maxim. var. <i>nipponica</i>	Nepůvodní	4	před 1882	1914	
<i>Spiraea prunifolia</i> Siebold et Zucc.	Kultura 2	4	okolo 1845	1848	
<i>Spiraea thunbergii</i> Siebold ex Blume	Nepůvodní	4	1859	1862	
<i>Spiraea xvanhouttei</i> (Briot) Zabel	Kultura 2	2	okolo 1862	1889	
<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott [<i>Sophora japonica</i> L.]	Nepůvodní	3	1747	1801	
<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott 'Pendulum' [<i>Sophora japonica</i> L. 'Pendula']	Kultura 2	4	1827	1853	
<i>Symphoricarpos xchenaultii</i> Rehder	Kultura 2	4	okolo 1910	1968	
<i>Symphoricarpos albus</i> var. <i>laevigatus</i> (Fernald) S. F. Blake	Nepůvodní	1	1817	1830	
<i>Symphoricarpos orbiculatus</i> Moench	Nepůvodní	4	okolo 1730	1794	
<i>Syringa josikaea</i> J. Jacq. ex Rchb. f.	Nepůvodní	4	1830	1849	
<i>Syringa komarowii</i> C. K. Schneid. [<i>S. komarowii</i> subsp. <i>reflexa</i> (C. K. Schneid.) P. S. Green et M. C. Chang, <i>S. reflexa</i> C. K. Schneid.]	Nepůvodní	4	1908	1922	
<i>Syringa vulgaris</i> L.	Nepůvodní	1	okolo 1500	1800 *	* Odrůdy, které jsou i v současnosti v kultuře např.: 1892 'Andenken an Ludwig Späth', 'Marie Legraye', 1899 'Alphonse Lavallée', 'Charles X', 'Mme. Casimir Périer', 'Mme. Lemoine', 1912 'Michel Buchner', 'Monument Carnot', 1913 'Comte Horace de Choiseul', 'Edouard André', 'Président Loubet'.
<i>Syringa xchinensis</i> Willd. [S. <i>xpersica</i> L. 'Chinensis', <i>S. rothomagensis</i> Hort.]	Kultura 2	3	okolo 1777	1803	
<i>Tamarix gallica</i> L.	Nepůvodní	4	1596	1794	
<i>Tamarix ramosissima</i> Ledeb. [<i>T. pentandra</i> Pall. p. p., <i>T. odessana</i> Steven ex Bunge]	Nepůvodní	4	okolo 1885	1909	
<i>Taxodium distichum</i> (L.) Rich. var. <i>distichum</i>	Nepůvodní	4	1638	1800	
<i>Taxus baccata</i> L. 'Adpressa'	Kultura 1	4	okolo 1828	1845	
<i>Taxus baccata</i> L. 'Aurea' *	Kultura 1	4	před 1855	1927	* Jen skupinové jméno.
<i>Taxus baccata</i> L. 'Erecta'	Kultura 1	4	před 1838	1879	
<i>Taxus baccata</i> L. 'Expansa' *	Kultura 1	4	před 1867	1933	* Nejasné, zda ještě skutečně v kultuře.
<i>Taxus baccata</i> L. 'Fastigiata'	Kultura 1	4	okolo 1780	1845	
<i>Taxus baccata</i> L. 'Fastigiata Aurea' *	Kultura 1	4	před 1868	1879	* Nelze vyloučit, že část takto označených rostlin byla odrůda <i>T. b. 'Fastigiata Aureomarginata'</i>
<i>Taxus baccata</i> L. 'Repandens'	Kultura 1	4	před 1887-USA	1929	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Taxus baccata</i> L. 'Repens Aurea' [T. b. 'Repandens Aurea'] *	Kultura 1	4	před 1960	1929	* Pravděpodobně jen rostliny z postranních větví T. b. 'Dovastonii Aurea'.
<i>Taxus baccata</i> L. 'Washingtonii'	Kultura 1	4	před 1864	1913	
<i>Tetradium daniellii</i> (Benn.) T. G. Hartley [<i>Evodia daniellii</i> (Benn.) Hemsl., <i>E. hupehensis</i> Dode]	Nepůvodní	4	1907	1910	
<i>Thuja occidentalis</i> L.	Nepůvodní	1	okolo 1534	1794	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Asplenifolia' *	Kultura 2	4	před 1868	1944	* Pochybnosti, zda taxon ještě existuje.
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Aurea' *	Kultura 2	4	před 1857	1898	* Jméno často užíváno chybně pro více klonů.
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Aureospicata'	Kultura 2	4	před 1896	1927	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Bodmeri'	Kultura 2	4	před 1877	1898	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Ellwangeriana'	Kultura 2	4	před 1869-USA	1876	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Ericoides'	Kultura 2	4	před 1867-USA	1889	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Fastigiata'	Kultura 2	4	před 1865	1923	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Filiformis'	Kultura 2	4	před 1901	1933	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Globosa'	Kultura 2	3	před 1874	1910	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Hoveyi'	Kultura 2	4	před 1868	1898	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Lutea' [T. o. fo. <i>aurea</i> Hort.]	Kultura 2	4	před 1881-USA	1910	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Malonyana'	Kultura 2	4	před 1913	1932	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Ohlendorffii'	Kultura 2	4	před 1887	1923	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Pyramidalis'	Kultura 2	4	1907	1929	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Pyramidalis Compacta'	Kultura 2	4	před 1904	1929	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Rheingold' [T. o. 'Ellwangeriana Rheingold']	Kultura 2	4	okolo 1900	1923	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Rosenthalii'	Kultura 2	4	před 1884	1912	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Spiralis'	Kultura 2	4	před 1923	1928	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Wareana Lutescens'	Kultura 2	4	1884	1913	
<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Wareana' [T. o. fo. <i>robusta</i> Carrière]	Kultura 2	3	okolo 1827	1898	
<i>Thuja plicata</i> Donn ex D. Don 'Zebrina' [T. p. 'Aureovariegata']	Kultura 2	4	1868	1910	
<i>Thuja plicata</i> Donn ex D. Don	Nepůvodní	3	1853	1855	
<i>Thuja standishii</i> (Gordon) Carrière	Nepůvodní	4	1860	1865	
<i>Thujopsis dolabrata</i> (L. f.) Siebold et Zucc. 'Variegata'	Kultura 2	4	okolo 1860	1868	
<i>Thujopsis dolabrata</i> (L. f.) Siebold et Zucc. 'Nana'	Kultura 2	4	1861	1860	
<i>Thujopsis dolabrata</i> (L. f.) Siebold et Zucc. var. <i>dolabrata</i>	Nepůvodní	4	1853	1859	
<i>Tilia ×euchlora</i> K. Koch [T. × <i>europaea</i> L. 'Euchlora']	Kultura 2	4	okolo 1860	1923	
<i>Tilia americana</i> L. 'Macrophylla'	Kultura 2	4	1864	1913	
<i>Tilia americana</i> L. var. <i>americana</i>	Nepůvodní	4	1726	1801	
<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. 'Laciniata'	Kultura 1	4	1844	1865	
<i>Tilia tomentosa</i> Moench [T. <i>alba</i> Aiton, T. <i>argentea</i> DC.]	Nepůvodní	3	1776	1804	
<i>Tilia tomentosa</i> Moench 'Petiolaris' [T. t. 'Pendula', T. <i>petiolaris</i> DC.]	Kultura 2	4	před 1840	1835	
<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière	Nepůvodní	2	1736	1794	
<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière 'Nana' *	Kultura 2	4	1855	1870	* Jen skupinové jméno.
<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière 'Pendula' *	Kultura 2	4	před 1891	1913	* Jen skupinové jméno.
<i>Ulmus ×hollandica</i> Mill. 'Dampieri' [U. <i>carpinifolia</i> Gled. 'Dampieri']	Kultura 2	4	okolo 1863	1880	
<i>Ulmus ×hollandica</i> Mill. 'Wredei' [U. ×h. 'Dampieri Aurea', U. <i>carpinifolia</i> Gled. var. <i>wredei</i>]	Kultura 2	4	okolo 1875	1889	

Příloha - Tabulka 1: Pomůcka ke stanovení taxonomické autenticity dřevin

Jméno dřeviny	Původ dřeviny	Četnost uplatnění (Hieke, 1984)	Zavedení do kultury v Evropě (mimo území ČR)	Zavedení do kultury na území ČR	Poznámka
<i>Ulmus glabra</i> Huds. 'Camperdownii' [<i>Ulmus</i> L. 'Camperdownii']	Kultura 1	4	okolo 1850	1973 *	* Hieke (1973), dostupný byl dřívě. Taxon mohl být zaměňován za podobný <i>U. g.</i> 'Pendula'.
<i>Ulmus glabra</i> Huds. 'Exoniensis'	Kultura 1	4	1826	1848	
<i>Ulmus glabra</i> Huds. 'Pendula' [<i>U. g.</i> 'Horizontalis']	Kultura 1	4	před 1816	1889 *	Nelze zcela vyloučit, že mohlo jít i o <i>U. g.</i> 'Camperdownii')
<i>Ulmus minor</i> Mill. 'Argenteovariegata' [<i>U. procera</i> Salisb. 'Argenteo-Variegata']	Kultura 1	4	před 1770	1844	
<i>Ulmus minor</i> Mill. 'Louis van Houtte' [<i>U. procera</i> Salisb. 'Louis van Houtte']	Kultura 1	4	okolo 1880	1889	
<i>Ulmus minor</i> Mill. 'Umbraculifera' [<i>U. carpinifolia</i> Gled. 'Umbraculifera']	Kultura 1	4	1879	1912	
<i>Viburnum carlesii</i> Hemsl.	Nepůvodní	4	1902	1909	
<i>Viburnum farreri</i> Stearn [<i>V. fragrans</i> Bunge]	Nepůvodní	4	1910	1928	
<i>Viburnum farreri</i> Stearn 'Nanum' [<i>V. fragrans</i> Bunge 'Nanum']	Kultura 2	4	1937	1946	
<i>Viburnum</i> L. 'Pragense' [<i>V. xpragense</i> Vikulova, <i>V. xpragense</i> 'Josef Vik']	Kultura 2	4	1959	1959	
<i>Viburnum lentago</i> L.	Nepůvodní	4	1761	1816	
<i>Viburnum opulus</i> L. 'Nanum'	Kultura 1	4	okolo 1841	1889	
<i>Viburnum opulus</i> L. 'Roseum' [<i>V. o.</i> var. <i>sterile</i> DC.]	Kultura 1	3	1594	1794	
<i>Viburnum plicatum</i> Thunb. var. <i>plicatum</i> [<i>V. plicatum</i> var. <i>plenum</i> Miquel, <i>V. tomentosum</i> var. <i>sterile</i> K. Koch] *	Kultura 2	4	1844	1880	* Hoffman (2016) označuje <i>V. p.</i> s. str. jako <i>V. p.</i> 'Thunberg's Original'.
<i>Viburnum plicatum</i> var. <i>tomentosum</i> (Thunb.) Miq. [<i>V. tomentosum</i> Thunb.]	Nepůvodní	4	1862	1900	
<i>Viburnum rhytidophyllum</i> Hemsl.	Nepůvodní	4	1900	1910	
<i>Vinca major</i> L. 'Variegata'	Kultura 2	4	1838	1851	
<i>Vitis riparia</i> Michx.	Nepůvodní	4	1856	1794 *, 1844	* <i>V. riparia</i> nebo <i>V. vulpina</i> L.
<i>Weigela florida</i> (Bunge) A. DC.	Nepůvodní	3	1845	1851 *	* 1864 již i hybridogenní kultivary <i>W.</i> 'Groenewegenii', <i>W.</i> 'Isolinei', <i>W.</i> 'Stelzneri', <i>W.</i> 'Van Houttei'.
<i>Weigela florida</i> (Bunge) A. DC. 'Foliis Purpureis' [<i>W. f.</i> 'Purpurea']	Kultura 2	4	1930	1933	
<i>Weigela florida</i> (Bunge) A. DC. 'Variegata'	Kultura 2	4	1853	1900	
<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.	Nepůvodní	4	1830	1850	
<i>Wisteria sinensis</i> (Sims) Sweet	Nepůvodní	4	1816	1850	
<i>Yucca filamentosa</i> L.	Nepůvodní	4	1675	před 1910	